



**LEGE**  
**cu privire la Procuratură**

**nr. 294-XVI din 25.12.2008**

*Monitorul Oficial nr.55-56/155 din 17.03.2009*

\* \* \*

**Abrogat: 01.08.2016**

[Legea R.Moldova nr.3 din 25.02.2016](#)

**C U P R I N S**

**TITLUL I**  
**ORGANIZAREA PROCURATURII**

**Capitolul I**  
**DISPOZIȚII GENERALE**

[Articolul 1.](#) Procuratura

[Articolul 2.](#) Principiile de organizare a activității Procuraturii

[Articolul 3.](#) Cadrul juridic de activitate a Procuraturii

[Articolul 4.](#) Procurorul

**Capitolul II**  
**DOMENIILE DE ACTIVITATE ȘI DE COMPETENȚĂ**

**Secțiunea 1**  
**Atribuții și competențe**

[Articolul 5.](#) Atribuțiile Procuraturii

[Articolul 6.](#) Competențele procurorului

**Secțiunea a 2-a**  
**Conducerea și exercitarea urmăririi penale**

[Articolul 7.](#) Atribuțiile procurorului în cadrul investigațiilor de constatare a acțiunilor care urmează a fi sancționate penal

[Articolul 8.](#) Atribuțiile procurorului în exercitarea urmăririi penale

[Articolul 9.](#) Atribuțiile procurorului în conducerea urmăririi penale

[Articolul 10.](#) Aplicarea măsurilor de alternativă urmăririi penale

[Articolul 11.](#) Implementarea politicii penale a statului

[Articolul 12.](#) Protecția martorilor și altor participanți la procesul penal

**Secțiunea a 3-a**  
**Participarea procurorului la înfăptuirea justiției**

[Articolul 13.](#) Atribuțiile procurorului la înfăptuirea justiției în cauze penale

[Articolul 14.](#) Atribuțiile procurorului la înfăptuirea justiției în cauze civile

[Articolul 15.](#) Controlul respectării legilor în locurile de detenție

[Articolul 16.](#) Controlul executării hotărârilor judecătorești

#### **Secțiunea a 4-a** **Actele procurorului**

[Articolul 17.](#) Actele procurorului

[Articolul 18.](#) Sesizarea procurorului

[Articolul 19.](#) Contestarea actului administrativ

[Articolul 20.](#) Contestarea hotărârilor judecătorești

[Articolul 21.](#) Sesizarea Curții Constituționale

#### **Capitolul III** **STRUCTURA ȘI PERSONALUL PROCURATURII**

[Articolul 22.](#) Sistemul organelor Procuraturii

[Articolul 23.](#) Procuratura Generală

[Articolul 24.](#) Procuraturile teritoriale

[Articolul 25.](#) Procuraturile specializate

[Articolul 26.](#) Procuraturile de nivelul curții de apel

[Articolul 27.](#) Procurorul General

[Articolul 28.](#) Prim-adjunctul și adjuncții Procurorului General

[Articolul 29.](#) Procurorii-șefi ai subdiviziunilor organelor Procuraturii

[Articolul 30.](#) Procurorii teritoriali și procurorii specializați

[Articolul 31.](#) Ierarhia funcțiilor de procuror

[Articolul 32.](#) Personalul Procuraturii

#### **TITLUL II** **STATUTUL PROCURORULUI**

#### **Capitolul IV** **INCOMPATIBILITĂȚI ȘI INTERDICȚII**

[Articolul 33.](#) Statutul procurorului

[Articolul 34.](#) Incompatibilități

[Articolul 35.](#) Interdicții

#### **Capitolul V** **NUMIREA PROCURORULUI ÎN FUNCȚIE**

[Articolul 36.](#) Condițiile de numire în funcția de procuror

[Articolul 37.](#) Candidatul la funcția de procuror

[Articolul 38.](#) Concursul pentru ocuparea funcției de procuror

[Articolul 39.](#) Înregistrarea la concursul pentru ocuparea funcției de procuror

[Articolul 40.](#) Numirea în funcție a procurorilor

[Articolul 41.](#) Jurământul procurorului

[Articolul 42.](#) Atestarea procurorului

[Articolul 43.](#) Formarea profesională continuă a procurorului

#### **Capitolul VI**

**GRADELE DE CLASIFICARE ȘI GRADELE MILITARE  
SPECIALE ALE PROCURORILOR**

[Articolul 44.](#) Gradele de clasificare și gradele militare speciale

[Articolul 45.](#) Condițiile de conferire a gradelor de clasificare și a gradelor militare speciale

[Articolul 46.](#) Termenele de deținere a gradelor de clasificare și a gradelor militare speciale

[Articolul 47.](#) Corelația gradelor de clasificare și a gradelor militare speciale cu funcțiile de procuror

[Articolul 48.](#) Conferirea gradelor de clasificare și a gradelor militare speciale

[Articolul 49.](#) Corelația gradelor de clasificare și gradelor militare speciale din domeniul justiției cu cele din alte domenii

[Articolul 50.](#) Conferirea gradelor de clasificare și a gradelor militare speciale în caz de transfer

[Articolul 51.](#) Atribuții suplimentare

[Articolul 52.](#) Termenele de păstrare a gradelor de clasificare și a gradelor militare speciale

**Capitolul VII**

**DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PROCURORILOR**

[Articolul 53.](#) Drepturile procurorilor

[Articolul 54.](#) Obligațiile procurorilor

[Articolul 55.](#) Ținuta vestimentară

**Capitolul VIII**

**GARANTAREA AUTONOMIEI PROCURORULUI**

[Articolul 56.](#) Asigurarea autonomiei procurorului

[Articolul 57.](#) Inviolabilitatea procurorului

[Articolul 58.](#) Promovarea în serviciu

**Capitolul IX**

**MĂSURILE DE ÎNCURAJARE. RĂSPUNDEREA DISCIPLINARĂ  
ȘI PATRIMONIALĂ A PROCURORILOR**

[Articolul 59.](#) Măsurile de încurajare

[Articolul 60.](#) Răspunderea disciplinară

[Articolul 61.](#) Abaterile disciplinare

[Articolul 62.](#) Sancțiunile disciplinare

[Articolul 63.](#) Răspunderea patrimonială

**Capitolul X**

**TRANSFERUL, DELEGAREA, DETAȘAREA, SUSPENDAREA  
ȘI ELIBERAREA DIN FUNCȚIE A PROCURORULUI**

[Articolul 64.](#) Transferul, delegarea și detașarea

[Articolul 65.](#) Suspendarea din funcție

[Articolul 66.](#) Eliberarea din funcție

[Articolul 67.](#) Demisia procurorului

**Capitolul XI**

**PROTECȚIA DE STAT A PROCURORULUI.  
ASIGURAREA LUI MATERIALĂ ȘI SOCIALĂ**

[Articolul 68.](#) Protecția de stat a procurorului și a membrilor lui de familie

[Articolul 69.](#) Salarizarea

[Articolul 70.](#) Concediul

[Articolul 71.](#) Asigurarea cu locuință

[Articolul 72.](#) Alte garanții sociale

[Articolul 73.](#) Asigurarea cu pensie

[Articolul 74.](#) Legitimația de procuror

### TITLUL III ORGANELE CONSULTATIVE ȘI ORGANELE DE AUTOADMINISTRARE DIN CADRUL PROCURATURII

#### Capitolul XII COLEGIUL PROCURATURII

[Articolul 75.](#) Colegiul Procuraturii

[Articolul 76.](#) Structura Colegiului Procuraturii

[Articolul 77.](#) Numirea membrilor Colegiului Procuraturii

[Articolul 78.](#) Atribuțiile Colegiului Procuraturii

[Articolul 79.](#) Deciziile Colegiului Procuraturii

#### Capitolul XIII CONSILIUL SUPERIOR AL PROCURORILOR

##### Secțiunea 1 Dispoziții generale

[Articolul 80.](#) Consiliul Superior al Procurorilor

[Articolul 81.](#) Componența Consiliului Superior al Procurorilor

[Articolul 82.](#) Competența Consiliului Superior al Procurorilor

[Articolul 83.](#) Președintele Consiliului Superior al Procurorilor

[Articolul 84.](#) Atribuțiile președintelui Consiliului Superior al Procurorilor

[Articolul 85.](#) Sesizarea Consiliului Superior al Procurorilor

##### Secțiunea a 2-a Statutul de membru al Consiliului Superior al Procurorilor

[Articolul 86.](#) Durata mandatului

[Articolul 87.](#) Drepturile membrilor

[Articolul 88.](#) Obligațiile membrilor

[Articolul 89.](#) Încetarea calității de membru

[Articolul 90.](#) Secretarul Consiliului Superior al Procurorilor

##### Secțiunea a 3-a Organizarea activității Consiliului Superior al Procurorilor

[Articolul 91.](#) Ședințele Consiliului Superior al Procurorilor

[Articolul 92.](#) Recuzarea și autorecuzarea

[Articolul 93.](#) Propunerea de numire în funcție

[Articolul 94.](#) Propuneri privind cariera procurorilor

[Articolul 95.](#) Adoptarea hotărârilor Consiliului Superior al Procurorilor

[Articolul 96.](#) Contestarea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor

[Articolul 97.](#) Sigiliul și sediul

## **Capitolul XIV COLEGIUL DE CALIFICARE**

### **Secțiunea 1 Dispoziții generale**

[Articolul 98.](#) Colegiul de calificare

[Articolul 99.](#) Componența Colegiului de calificare

[Articolul 100.](#) Informația despre activitatea Colegiului de calificare

### **Secțiunea a 2-a Împuternicirile Colegiului de calificare. Modul lui de a activa**

[Articolul 101.](#) Împuternicirile Colegiului de calificare

[Articolul 102.](#) Împuternicirile președintelui Colegiului de calificare

[Articolul 103.](#) Modul de activitate

[Articolul 104.](#) Recuzarea și autorecuzarea

[Articolul 105.](#) Adoptarea hotărârilor Colegiului de calificare

[Articolul 106.](#) Contestarea hotărârii Colegiului de calificare

### **Secțiunea a 3-a Examenul de capacitate**

[Articolul 107.](#) Depunerea cererii de înscriere la examenul de capacitate

[Articolul 108.](#) Examenul de capacitate

[Articolul 109.](#) Rezultatele examenului de capacitate

### **Secțiunea a 4-a Atestarea procurorilor**

[Articolul 110.](#) Scopul atestării

[Articolul 111.](#) Atestarea

[Articolul 112.](#) Hotărârea privind atestarea

## **Capitolul XV COLEGIUL DISCIPLINAR**

### **Secțiunea 1 Dispoziții generale**

[Articolul 113.](#) Colegiul disciplinar

[Articolul 114.](#) Componența Colegiului disciplinar

[Articolul 115.](#) Informația despre activitatea Colegiului disciplinar

### **Secțiunea a 2-a Împuternicirile Colegiului disciplinar. Modul lui de a activa**

[Articolul 116.](#) Împuternicirile Colegiului disciplinar

[Articolul 117.](#) Împuternicirile președintelui Colegiului disciplinar

[Articolul 118.](#) Dreptul de a intenta procedură disciplinară

[Articolul 119.](#) Termenele de aplicare a sancțiunilor disciplinare

[Articolul 120.](#) Intentarea procedurii disciplinare

[Articolul 121.](#) Revocarea procedurii disciplinare

[Articolul 122.](#) Deliberarea Colegiului disciplinar în exercițiul procedurii disciplinare

[Articolul 123.](#) Termenele de examinare a cazului disciplinar

[Articolul 124.](#) Participanții la procedura disciplinară

[Articolul 125.](#) Hotărârile privind cazurile disciplinare

[Articolul 126.](#) Adoptarea hotărârilor Colegiului disciplinar

[Articolul 127.](#) Contestarea hotărârii Colegiului disciplinar

[Articolul 128.](#) Stingerea sancțiunii disciplinare

#### **Capitolul XVI**

### **ALEGEREA MEMBRILOR CONSILIULUI SUPERIOR AL PROCURORILOR, AI COLEGIULUI DE CALIFICARE ȘI AI COLEGIULUI DISCIPLINAR**

[Articolul 129.](#) Modul de alegere

[Articolul 130.](#) Completarea locurilor vacante

[Articolul 131.](#) Asigurarea activității Consiliului Superior al Procurorilor, a Colegiului de calificare și a Colegiului disciplinar

[Articolul 132.](#) Lucrările de secretariat

#### **TITLUL IV**

### **PERSONALUL AUXILIAR ȘI PERSONALUL TEHNIC. BUGETUL PROCURATURII**

#### **Capitolul XVII**

### **PERSONALUL AUXILIAR ȘI PERSONALUL TEHNIC**

[Articolul 133.](#) Personalul auxiliar

[Articolul 134.](#) Condițiile de numire în funcție

[Articolul 135.](#) Numirea în funcție

[Articolul 136.](#) Drepturile și obligațiile personalului auxiliar

[Articolul 137.](#) Personalul tehnic

#### **Capitolul XVIII**

### **BUGETUL PROCURATURII. ASIGURAREA EI ORGANIZATORICĂ ȘI TEHNICO-MATERIALĂ**

[Articolul 138.](#) Bugetul Procuraturii

[Articolul 139.](#) Asigurarea tehnico-materială a organelor Procuraturii

[Articolul 140.](#) Asigurarea activităților economico-financiare, administrative, de secretariat și de arhivă

[Articolul 141.](#) Informația statistică

[Articolul 142.](#) Relațiile internaționale

[Articolul 143.](#) Sigiliul

[Articolul 144.](#) Paza

#### **TITLUL V**

### **DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII**

[Articolul 145.](#) Intrarea în vigoare

[Articolul 146.](#) Sursa de finanțare a indemnizațiilor lunare viagere

[Articolul 147.](#) Aducerea legislației în conformitate cu prezenta lege

[Articolul 148.](#) Acte care se abrogă

*Notă: În tot cuprinsul legii, cuvintele “activitate operativă de investigații” se substituie cu cuvintele “activitate specială de investigații” conform [Legii nr.222 din 27.09.2013](#), în vigoare 25.10.2013*

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

## TITLUL I ORGANIZAREA PROCURATURII

### Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

#### **Articolul 1.** Procuratura

Procuratura este o instituție autonomă în cadrul autorității judecătorești, care, în limitele atribuțiilor și competenței, apără interesele generale ale societății, ordinea de drept, drepturile și libertățile cetățenilor, conduce și exercită urmărirea penală, reprezintă învinuirea în instanțele de judecată, în condițiile legii.

#### **Articolul 2.** Principiile de organizare a activității Procuraturii

(1) Procuratura își desfășoară activitatea pe principiul legalității.

(2) Activitatea Procuraturii este transparentă și presupune garantarea accesului societății și al mijloacelor de informare în masă la informațiile despre această activitate, cu excepția restricțiilor prevăzute de lege.

(3) Principiul independenței exclude posibilitatea de subordonare a Procuraturii autorității legislative și celei executive, precum și de influență sau de imixtiune a unor alte organe și autorități ale statului în activitatea Procuraturii.

(4) Procurorul își organizează activitatea și o desfășoară pe principiul autonomiei, asigurat prin independență procesuală și control judecătoresc, care îi oferă posibilitatea de a lua de sine stătător decizii în cauzele și în cazurile pe care le examinează.

(5) În activitatea Procuraturii, controlul ierarhic intern și controlul judecătoresc sînt principii care asigură exercitarea dreptului procurorului ierarhic superior de a verifica legalitatea deciziilor emise de procurorul ierarhic inferior, precum și posibilitatea contestării în instanță de judecată a deciziilor și a acțiunilor cu caracter procesual ale procurorului.

#### **Articolul 3.** Cadrul juridic de activitate a Procuraturii

Activitatea Procuraturii este reglementată de [Constituția Republicii Moldova](#), de prezenta lege, de alte acte legislative, precum și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

#### **Articolul 4.** Procurorul

Procurorul este persoana cu funcție de răspundere prin al cărei intermediu Procuratura își exercită atribuțiile.

## Capitolul II DOMENIILE DE ACTIVITATE ȘI DE COMPETENȚĂ

### Secțiunea 1 Atribuții și competențe

## **Articolul 5. Atribuțiile Procuraturii**

Procuratura:

- a) în numele societății și în interes public, asigură aplicarea legii, apără ordinea de drept, drepturile și libertățile cetățeanului atunci când încălcarea acestora atrage sancțiune penală;
- b) conduce și exercită urmărirea penală;
- c) reprezintă învinuirea în instanță de judecată;
- d) participă, în condițiile legii, la judecarea cauzelor civile, inclusiv de contencios administrativ, și contravenționale în care procedura a fost intentată de ea;
- e) asigură asistența juridică și colaborarea internațională în domeniul său de activitate;
- f) implementează politica penală a statului;
- g) asigură protecție eficientă martorilor, victimelor infracțiunii și altor participanți la proces;
- h) intentează acțiune civilă în cazurile prevăzute de lege;
- i) exercită controlul respectării legilor în locurile de detenție preventivă și în penitenciare;
- j) exercită controlul legalității în Forțele Armate;
- k) exercită controlul asupra executării hotărârilor judecătorești în cauzele penale.

## **Articolul 6. Competențele procurorului**

În scopul exercitării atribuțiilor care îi revin Procuraturii, procurorul, în condițiile legii, este în drept:

- a) să solicite și să primească de la persoanele juridice și fizice informații, materiale și date ce constituie secret comercial și bancar, necesare pentru exercitarea atribuțiilor sale, doar în cadrul unui proces penal pornit, cu autorizația judecătorului de instrucție;
- b) să dispună organelor abilitate efectuarea controlului, a reviziei privind activitatea agenților economici și a altor persoane juridice; să antreneze specialiști pentru elucidarea unor probleme de specialitate apărute în exercițiul funcției; să dispună efectuarea unor expertize, controale asupra materialelor, informațiilor, comunicărilor primite de organele Procuraturii și să ceară prezentarea rezultatelor acestor acțiuni;
- c) să citeze orice persoană și să solicite explicații verbale sau scrise în cazul urmăririi penale sau al lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, precum și în cazul încălcării ordinii de drept;
- d) să aibă acces liber în localurile instituțiilor publice, ale agenților economici, ale altor persoane juridice, precum și la documentele și materialele lor.

*[Art.6 modificat prin [Legea nr.195 din 15.07.2010](#), în vigoare 07.09.2010]*

## **Secțiunea a 2-a**

### **Conducerea și exercitarea urmăririi penale**

**Articolul 7.** Atribuțiile procurorului în cadrul investigațiilor de constatare a acțiunilor care urmează a fi sancționate penal

La examinarea sesizărilor, petițiilor și materialelor parvenite în Procuratură de la persoane fizice și juridice, precum și la autosesizare în cazul investigațiilor efectuate din oficiu, procurorul, în limita competenței sale, investighează cazul în vederea constatării existenței sau inexistenței încălcării de lege care atrage răspundere penală, identificării persoanelor vinovate și, în funcție de rezultate, decide asupra pornirii urmăririi penale sau asupra unor alte măsuri de reacționare la încălcările de lege depistate.

## **Articolul 8. Atribuțiile procurorului în exercitarea urmăririi penale**

Procurorul exercită urmărirea penală în numele statului în privința infracțiunilor atribuite în competență, iar în caz de necesitate poate exercita sau poate prelua urmărirea penală privind orice categorie de infracțiuni, în condițiile Codului de procedură penală.

## **Articolul 9. Atribuțiile procurorului în conducerea urmăririi penale**

(1) Pentru asigurarea aplicării legii penale de către organele de urmărire penală, de organele de constatare și de organele care exercită activitate specială de investigații, procurorul conduce urmărirea penală, controlează corespunderea acțiunilor procesuale ale acestor organe prevederilor Codului de



procedură penală, ale altor acte normative, precum și ale actelor internaționale.

(2) Pentru realizarea atribuțiilor menționate la alin.(1), procurorul este în drept:

- a) să exercite atribuțiile prevăzute de Codul de procedură penală;
- b) să inițieze sancționarea încălcărilor de lege, neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, comise de ofițerii de urmărire penală, de lucrătorii organelor de constatare și ai organelor care exercită activitate specială de investigații.

(3) Procurorul General și procurorii ierarhic inferiori coordonează activitatea de combatere a criminalității desfășurată de organele de urmărire penală, de organele de constatare și de organele care exercită activitate specială de investigații.

(4) Pentru a asigura coordonarea activității organelor menționate la alin.(3), procurorii:

- a) planifică activități comune în vederea exercitării atribuțiilor acestor organe;
- b) convoacă ședințe de coordonare;
- c) formează grupuri de lucru;
- d) stabilesc criteriile de evaluare a activității organelor de urmărire penală și modul de evidență și de mișcare a cauzelor penale, solicită informații statistice și de alt gen de care au nevoie;
- e) emit instrucțiuni metodologice și de reglementare, executorii pentru organele de urmărire penală, pentru organele de constatare și pentru organele care exercită activitate specială de investigații, în probleme ce țin de aspectele de aplicare a legislației și de eficiența activității de combatere și de prevenire a criminalității.

#### **Articolul 10.** Aplicarea măsurilor de alternativă urmăririi penale

În cadrul urmăririi penale, în condițiile [Codului penal](#) și ale Codului de procedură penală, procurorul poate decide liberarea de răspundere penală a persoanei care a săvârșit o faptă ce conține elementele constitutive ale infracțiunii.

#### **Articolul 11.** Implementarea politicii penale a statului

Pentru realizarea unitară a politicii penale a statului, procurorul acționează în vederea prevenirii și combaterii criminalității, studiază cauzele care generează sau favorizează criminalitatea, elaborează și prezintă propuneri în vederea eliminării acestora, precum și în vederea perfecționării legislației în domeniu.

#### **Articolul 12.** Protecția martorilor și altor participanți la procesul penal

Pentru asigurarea unei protecții eficiente martorilor și altor participanți la procesul penal, procurorul:

- a) ia măsuri, prevăzute de legislație, pentru repunerea persoanelor în drepturile în care au fost lezate prin acțiunile ilegale ale organelor de urmărire penală;
- b) solicită organelor de urmărire penală să ia măsuri pentru protejarea vieții și pentru siguranța martorilor, a victimelor infracțiunii și a membrilor lor de familie, precum și a altor persoane care acordă ajutor în procesul penal, ori se asigură că astfel de măsuri au fost luate.

### **Secțiunea a 3-a**

#### **Participarea procurorului la înfăptuirea justiției**

##### **Articolul 13.** Atribuțiile procurorului la înfăptuirea justiției în cauze penale

Procurorul, în limitele competenței sale, sesizează instanțele de judecată în vederea judecării cauzelor penale, reprezintă învinuirea de stat în toate cauzele penale pe principiul contradictorialității, exercită căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești, în condițiile prevăzute de lege.

##### **Articolul 14.** Atribuțiile procurorului la înfăptuirea justiției în cauze civile

Procurorul participă, în condițiile legii, la examinarea cauzelor civile și contravenționale în calitate de participant la proces, în care procedura a fost intentată de Procuratură sau în care participarea procurorului este prevăzută de lege.

### **Articolul 15. Controlul respectării legilor în locurile de detenție**

(1) Procurorul exercită, în modul stabilit de lege, controlul asupra legalității aflării persoanelor în instituțiile care asigură detenția și în instituțiile de executare a măsurilor de constrângere, inclusiv în spital în cazul acordării de asistență psihiatrică fără liberul consimțământ al persoanei.

(2) În cazul în care procurorul depistează deținerea fără temeiurile prevăzute de lege care ar dovedi deținerea legală a persoanei în locurile menționate la alin.(1), aceasta este eliberată imediat prin ordonanță a procurorului, care urmează a fi executată necondiționat și imediat.

### **Articolul 16. Controlul executării hotărârilor judecătorești**

Procurorul exercită, în modul stabilit de lege, controlul asupra respectării legislației în activitatea de punere în executare a hotărârilor judecătorești în cauzele penale, precum și în cauzele civile și contravenționale pe care le-a intentat.

## **Secțiunea a 4-a Actele procurorului**

### **Articolul 17. Actele procurorului**

La desfășurarea investigațiilor în vederea constatării încălcărilor de lege care urmează a fi sancționate penal, la exercitarea și la conducerea urmăririi penale, la aplicarea unor măsuri de alternativă urmăririi penale, la implementarea politicii penale a statului și la asigurarea protecției martorilor infracțiunii și a altor participanți la procesul penal, precum și în cazul participării la înfăptuirea justiției, procurorul este în drept, în limita competenței, să adopte acte prevăzute de legea procesual penală, civilă, de legea contravențională și de alte legi, să înainteze sesizări și să conteste cu recurs actul administrativ.

### **Articolul 18. Sesizarea procurorului**

(1) În cadrul exercitării atribuțiilor, în cazurile în care apreciază că fapta prejudiciabilă ar putea atrage măsuri ori sancțiuni altele decât cele prevăzute de legea penală, procurorul sesizează instituția sau persoana cu funcție de răspundere competentă pentru:

- a) lichidarea încălcărilor de lege, înlăturarea cauzelor și condițiilor care le-au favorizat;
- b) sancționarea încălcărilor de lege, neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor care le revin în cadrul urmăririi penale, comise de ofițerii de urmărire penală, de lucrătorii organelor de constatare și de cei ai organelor care exercită activitate specială de investigații;
- c) ridicarea imunității unor persoane și tragerea lor la răspundere în condițiile legii.

(2) Procurorul înaintează sesizarea privind lichidarea încălcărilor de lege instituției respective sau persoanei cu funcție de răspundere spre a fi examinată imediat.

(3) Instituția respectivă sau persoana cu funcție de răspundere va lua măsuri concrete în vederea lichidării încălcărilor de lege menționate în sesizare, înlăturării cauzelor și a condițiilor care le-au favorizat, în vederea aplicării sancțiunilor prevăzute de lege, fapt care îl va comunica în scris procurorului în termen de o lună de la data primirii sesizării.

### **Articolul 19. Contestarea actului administrativ**

(1) Dacă în exercitarea atribuțiilor a depistat acte administrative ilegale cu caracter normativ sau individual, emise de un organ sau de o persoană cu funcție de răspundere, care încalcă drepturile și libertățile cetățeanului, procurorul este în drept să le conteste cu recurs.

(2) Recursul va fi examinat de organul respectiv sau de persoana cu funcție de răspundere în termen de 10 zile de la data primirii lui, iar în cazul examinării de un organ colegial, la prima lui ședință. Rezultatele examinării recursului se comunică imediat în scris procurorului.

(3) În caz de respingere neîntemeiată sau de neexaminare a recursului, procurorul este în drept să reclame actul administrativ în instanță de judecată competentă pentru a fi declarat nul.

### **Articolul 20. Contestarea hotărârilor judecătorești**

În cadrul examinării în instanță de judecată a cauzelor penale, precum și a cauzelor civile, inclusiv de contencios administrativ, și contravenționale în care procedura a fost intentată de procuror sau la care participarea lui este prevăzută de lege, acesta este în drept să utilizeze, după caz, căi ordinare și extraordinare de atac împotriva hotărîrilor pe care le consideră ilegale sau neîntemeiate.

#### **Articolul 21. Sesizarea Curtii Constituționale**

Procurorul General este în drept să sesizeze Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității legilor, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului.

### **Capitolul III**

#### **STRUCTURA ȘI PERSONALUL PROCURATURII**

#### **Articolul 22. Sistemul organelor Procuraturii**

(1) Procuratura este un sistem unic, centralizat și ierarhic, care include:

- a) Procuratura Generală;
- b) procuraturile teritoriale;
- c) procuraturile specializate.

(2) Numărul organelor Procuraturii, personalul lor, localitățile de reședință și circumscripțiile în care activează ele se aprobă și se modifică de Parlament, la propunerea Procurorului General.

#### **Articolul 23. Procuratura Generală**

(1) Procuratura Generală este condusă de Procurorul General și este ierarhic superioară tuturor organelor Procuraturii. Procuratura Generală organizează și coordonează activitatea procuraturilor din subordine, gestionează bugetul Procuraturii.

(2) Subdiviziunile Procuraturii Generale sînt conduse de procurori-șefi, care pot fi ajutați de adjuncți. Serviciile economico-administrative sînt conduse de persoane cu statut de funcționar public.

#### **Articolul 24. Procuraturile teritoriale**

(1) În categoria procuraturilor teritoriale intră procuraturile unității teritoriale autonome Găgăuzia (denumită în continuare *UTA Găgăuzia*), ale municipiului Chișinău, ale raioanelor, municipiilor, orașelor și sectoarelor.

(2) Procuratura UTA Găgăuzia exercită atribuțiile Procuraturii în teritoriul respectiv și este ierarhic superioară procuraturilor teritoriale din UTA Găgăuzia.

(3) Procuratura municipiului Chișinău exercită atribuțiile Procuraturii în teritoriul respectiv și este ierarhic superioară procuraturilor de sector din municipiu.

#### **Articolul 25. Procuraturile specializate**

(1) În categoria procuraturilor specializate intră procuraturile care activează în anumite domenii speciale.

(2) Procuratura anticorupție este specializată în combaterea infracțiunilor de corupție și își exercită atribuțiile pe întreg teritoriul țării.

(3) Procuraturile militare, prin procurorii militari:

a) exercită urmărirea penală în cauzele penale privind infracțiunile prevăzute în Partea specială a [Codului penal](#), săvîrșite de persoane din efectivul de soldați, din corpul de sergenți și din corpul de ofițeri al Armatei Naționale, din efectivul trupelor de carabinieri (trupele de interne) ale Ministerului Afacerilor Interne, din efectivul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, al Serviciului de Informații și Securitate, al Serviciului de Protecție și Pază de Stat, de persoane atestate din efectivul instituțiilor penitenciare, de supuși ai serviciului militar în timpul concentrărilor și de alte persoane referitor la care există indicații speciale în legislație;

*Notă: [Legea nr.163 din 22.07.2011 \(art.III-XV\)](#) se declară neconstituțională conform [Hot. Curții Constituționale nr.3 din 09.02.2012](#), în vigoare 09.02.2012*

[Lit.a) modificată prin [Legea nr.163 din 22.07.2011](#), în vigoare 12.09.2011]

b) reprezintă învinuirea în instanța de judecată în cauzele prevăzute la lit.a);

Notă: [Legea nr.163 din 22.07.2011](#) (art.III-XV) se declară neconstituțională conform [Hot. Curții Constituționale nr.3 din 09.02.2012](#), în vigoare 09.02.2012

[Lit.b) modificată prin [Legea nr.163 din 22.07.2011](#), în vigoare 12.09.2011]

c) exercită atribuțiile Procuraturii în Forțele Armate.

(4) Procuratura de transport exercită atribuțiile Procuraturii în transportul feroviar, aerian și naval pe întreg teritoriul țării.

(5) Procuraturile de nivelul curții de apel exercită atribuțiile stabilite la art.26.

(6) Pot fi create prin lege și alte procuraturi specializate, ale căror competențe vor fi stabilite de Procurorul General în condițiile legii.

[Art.25 modificat prin [Legea nr.304 din 26.12.2012](#), în vigoare 05.03.2013]

#### **Articolul 26.** Procuraturile de nivelul curții de apel

Procuraturile de nivelul curții de apel sînt instituite pentru asigurarea bunei funcționări a justiției în cauzele penale a căror examinare în fond este de competența curților de apel și contribuie la înfăptuirea justiției în aceste instanțe, în condițiile legii. Statutul procuraturii de nivelul curții de apel se stabilește într-un regulament, aprobat de Procurorul General.

#### **Articolul 27.** Procurorul General

(1) Procurorul General conduce Procuratura.

(2) Procurorul General:

a) reprezintă Procuratura în relațiile cu celelalte autorități publice, cu persoane juridice și fizice din țară și din străinătate;

b) numește procurorii inferiori, exercită, direct sau prin intermediul adjuncților săi ori al procurorilor subordonați, controlul asupra activității procurorilor;

c) emite în scris ordine, dispoziții și instrucțiuni metodologice și de reglementare executorii, aprobă regulamente;

d) revocă, suspendă sau anulează actele emise de procurori care contravin legii;

e) stabilește, în corespundere cu structura aprobată de Parlament, organizarea interioară a organelor Procuraturii, repartizează mijloace pentru funcționarea lor;

f) solicită organelor care au competențe legale în descoperirea și urmărirea infracțiunilor, precum și în exercitarea activității speciale de investigații, delegarea de persoane specializate în domeniu pentru a îndeplini, sub directa conducere și sub controlul nemijlocit al procurorilor, actele procesuale conferite de lege;

g) sesizează Curtea Constituțională privind constituționalitatea legilor, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului;

h) conferă procurorilor, în condițiile legii, grade de clasificare și grade militare speciale;

i) decide asupra atribuțiilor și obligațiilor prim-adjunctului și adjuncților săi, precum și ale altor procurori din subordine;

j) convoacă procurorii inferiori în ședințe, anual sau de cîte ori este nevoie;

k) este ordonatorul mijloacelor financiare, administrează bunurile Procuraturii.

(3) Procurorul General prezintă anual Parlamentului raport despre starea legalității și ordinii de drept din țară, precum și despre măsurile întreprinse pentru redresarea ei. Raportul Procurorului General este făcut public și se plasează în internet pe pagina oficială a Procuraturii.

#### **Articolul 28.** Prim-adjunctul și adjuncții Procurorului General

(1) Prim-adjunctul și doi adjuncți ai Procurorului General:

a) organizează și conduc activitățile de bază ale organelor Procuraturii potrivit competenței;

b) exercită alte atribuții la decizia Procurorului General.

(2) În absența Procurorului General sau în imposibilitatea de exercitare a funcțiilor sale, atribuțiile lui sînt exercitate de prim-adjunctul, iar în lipsa acestuia, de un adjunct, în temeiul unui ordin emis de Procurorul General.

#### **Articolul 29.** Procurorii-șefi ai subdiviziunilor organelor Procuraturii

(1) Subdiviziunile organelor Procuraturii sînt conduse de procurori-șefi, ajutați de adjuncți.

(2) Procurorii-șefi ai subdiviziunilor organelor Procuraturii:

a) organizează și coordonează activitatea procurorilor și a personalului auxiliar din subordine, decid asupra atribuțiilor și obligațiilor acestora;

b) exercită alte atribuții la indicația procurorului ierarhic superior și a adjuncților lui.

#### **Articolul 30.** Procurorii teritoriali și procurorii specializați

Procurorii teritoriali și procurorii specializați reprezintă Procuratura în teritoriu și în domeniul respectiv, exercită atribuțiile care le revin potrivit legislației și sînt ajutați de adjuncți.

#### **Articolul 31.** Ierarhia funcțiilor de procuror

(1) Ierarhia procurorilor, în raport cu funcția ocupată în sistemul organelor Procuraturii, se stabilește în următoarea ordine:

a) Procurorul General;

b) prim-adjunctul și adjuncții Procurorului General;

c) procurorii-șefi ai subdiviziunilor Procuraturii Generale și adjuncții lor;

d) procurorii teritoriali și procurorii specializați și adjuncții lor.

(2) Procurorul UTA Găgăuzia, procurorul municipiului Chișinău și adjuncții lor sînt ierarhic superiori procurorilor din teritoriul respectiv.

(3) Procurorii-șefi ai subdiviziunilor organelor Procuraturii, procurorii teritoriali, procurorii specializați și adjuncții lor sînt ierarhic superiori procurorilor din subordine.

(4) Procurorii enumerați în ordine descrescătoare sînt ierarhic superiori procurorilor indicați după ei.

(5) Procurorul ierarhic superior poate să îndeplinească oricare dintre atribuțiile procurorilor din subordine.

(6) Ierarhia procurorilor constă în subordonarea procurorilor cu o funcție inferioară celor cu o funcție superioară, precum și în obligația procurorilor de a executa și a respecta ordinele, dispozițiile, indicațiile și instrucțiunile metodologice și de reglementare pe care le primesc de la procurorii ierarhic superiori.

#### **Articolul 32.** Personalul Procuraturii

(1) În cadrul Procuraturii activează procurori, personal auxiliar și personal tehnic.

(2) Statutul procurorilor este reglementat prin lege.

(3) Personalul auxiliar funcționează în subdiviziunile Procuraturii Generale, în procuraturile teritoriale, în procuraturile specializate și contribuie la exercitarea atribuțiilor Procuraturii.

(4) Personalul tehnic efectuează deservirea tehnică a organelor Procuraturii.

## **TITLUL II STATUTUL PROCURORULUI**

### **Capitolul IV INCOMPATIBILITĂȚI ȘI INTERDICȚII**

#### **Articolul 33.** Statutul procurorului

(1) În exercitarea atribuțiilor, procurorul este autonom, imparțial și se supune numai legii.

(2) Promovarea, delegarea, detașarea și transferul procurorului se fac numai cu acordul lui, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Procurorul poate fi sancționat, suspendat și eliberat din funcție numai în temeiurile și în condițiile stabilite de lege.

#### **Articolul 34. Incompatibilități**

Funcția de procuror este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția activităților didactice și științifice.

#### **Articolul 35. Interdicții**

(1) Procurorul este obligat să se abțină de la orice activitate legată de exercitarea funcției sale în cazuri care presupun existența unui conflict între interesele sale, pe de o parte, și interesul public, al justiției sau al apărării intereselor generale ale societății, pe de alta, cu excepția cazurilor în care conflictul de interese a fost adus în scris la cunoștință conducătorului organului Procuraturii în care activează și s-a considerat că existența conflictului de interese nu afectează îndeplinirea imparțială a atribuțiilor de serviciu.

(2) Procurorul este supus unui regim de interdicții conform căruia nu are dreptul:

a) să participe în proces de judecată dacă se află cu judecătorul, cu avocatul sau cu un alt participant la proces interesat în rezultatele procesului în relații de căsătorie, de rudenie sau de afinitate de pînă la gradul II inclusiv;

b) să facă parte din partide sau din formațiuni politice, să desfășoare ori să participe la activități cu caracter politic, iar în exercitarea atribuțiilor să exprime sau să manifeste în orice mod convingerile sale politice;

c) să fie ofițer de investigații, inclusiv sub acoperire, informator sau colaborator al organului care exercită activitate specială de investigații;

d) să-și exprime public opinia cu privire la dosare, la procese, la cauze aflate în curs de desfășurare sau cu privire la cele despre care dispune de informație în legătură cu funcția exercitată, altele decît cele care sînt în gestiunea sa;

e) să desfășoare activitate de întreprinzător sau activitate comercială, direct sau prin persoane interpuse;

f) să desfășoare activitate de arbitraj în litigii civile, comerciale sau de altă natură;

g) să acorde consultații scrise sau verbale în probleme litigioase, chiar în cazul în care cauza respectivă este examinată de un organ al Procuraturii, altul decît acela în cadrul căruia își exercită funcția, cu excepția soțului (soției), copiilor și părinților, și nu poate îndeplini nici o altă activitate care, potrivit legii, este efectuată de avocat;

h) să aibă calitatea de asociat sau de membru în organul de conducere, de administrare sau de control al unei societăți comerciale, inclusiv în bancă sau în o altă instituție de credit, în societate de asigurări ori în societate financiară, în companie națională, în societate națională sau în regie autonomă.

*[Art.35 modificat prin [Legea nr.222 din 27.09.2013](#), în vigoare 25.10.2013]*

### **Capitolul V**

#### **NUMIREA PROCURORULUI ÎN FUNCȚIE**

##### **Articolul 36. Condițiile de numire în funcția de procuror**

(1) Poate fi numită în funcția de procuror persoana care întrunește următoarele condiții:

a) deține cetățenia Republicii Moldova și este domiciliată pe teritoriul ei;

b) are capacitate de exercițiu deplină;

c) este licențiată în drept;

d) are vechimea în muncă necesară pentru a fi numită în funcția respectivă și se bucură de o bună reputație sau a absolvit cursurile de formare inițială a procurorilor la Institutul Național al Justiției;

e) nu are antecedente penale;

e<sup>1</sup>) nu are în ultimii 5 ani, în cazierul privind integritatea profesională, înscrieri cu privire la rezultatul negativ al testului de integritate profesională pentru încălcarea obligației prevăzute la art.6 alin.(2) lit.a) din [Legea nr.325 din 23 decembrie 2013](#) privind evaluarea integrității instituționale;

f) cunoaște limba de stat;

g) este aptă din punct de vedere medical pentru exercitarea atribuțiilor;

h) a fost supusă testării cu utilizarea detectorului comportamentului simulat (poligrafului).

(2) În funcția de Procuror General poate fi numită persoana a cărei calificare profesională și experiență de lucru din ultimii 15 ani sînt corespunzătoare realizării sarcinilor Procuraturii, iar în funcția de adjunct al acestuia, persoana care a activat în funcția de procuror cel puțin 10 ani.

(3) În funcția de procuror teritorial sau de procuror specializat, de procuror-șef al subdiviziunii organului Procuraturii pot fi numiți procurorii care au o vechime de muncă în funcția de procuror de cel puțin 5 ani, iar în funcția de adjunct al acestora, de cel puțin 4 ani.

*[Art.36 completat prin [Legea nr.102 din 21.07.2016](#), în vigoare 12.11.2016]*

*[Art.36 completat prin [Legea nr.326 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2015]*

*[Art.36 modificat prin [Legea nr.146 din 02.07.2010](#), în vigoare 23.07.2010]*

*[Art.36 modificat prin [Legea nr.22 din 04.03.2010](#), în vigoare 26.03.2010]*

### **Articolul 37.** Candidatul la funcția de procuror

(1) La funcția de procuror poate candida persoana care a absolvit cursurile de formare inițială a procurorilor la Institutul Național al Justiției.

(2) Prin derogare de la prevederile alin.(1), la funcția de procuror poate candida persoana care, anterior, a activat în calitate de procuror sau, în ultimii 5 ani, a activat în calitate de judecător, anchetator, ofițer de urmărire penală, de avocat, avocat parlamentar, de notar, juriconsult, de consultant (consilier) al instanței de judecată, în funcțiile de specialitate juridică din aparatul Curții Constituționale, al Consiliului Superior al Magistraturii, al autorităților publice. În vechimea în specialitatea juridică se includ, de asemenea, perioadele în care persoana licențiată în drept a exercitat mandatul de deputat, a activat în calitate de membru al Curții de Conturi, de profesor titular de drept în instituțiile de învățămînt superior, de executor judecătoresc, de grefier.

### **Articolul 38.** Concursul pentru ocuparea funcției de procuror

(1) Concursul pentru ocuparea funcției de procuror se organizează anual sau ori de cîte ori este nevoie, la data și în locul stabilit de Consiliul Superior al Procurorilor. Informația despre data, locul, modul de desfășurare a concursului de admitere și numărul de locuri scoase la concurs se plasează în publicațiile oficiale, în internet pe pagina oficială a Procuraturii și pe cea a Institutului Național al Justiției, cu cel puțin 30 de zile înainte de data stabilită pentru concurs.

(2) Consiliul Superior al Procurorilor stabilește în fiecare an numărul de candidați la funcția de procuror, în dependență de locurile vacante, precum și de locurile care vor fi înființate.

(3) Concursul pentru ocuparea funcției de procuror include etapa examenului de capacitate, care este susținut de candidat în fața Colegiului de calificare, și etapa de evaluare a rezultatelor examenului de capacitate, urmate de acceptarea candidaților pentru a fi numiți în funcția de procuror.

(4) Absolvenții Institutului Național al Justiției participă la concurs în baza actului de absolvire fără a susține examen de capacitate.

(5) Persoanele care au exercitat funcția de procuror, avocat, ofițer de urmărire penală (anchetator) și/sau de judecător cel puțin 10 ani și care și-au încheiat activitatea din motive neimputabile lor pot fi numite în funcția de procuror fără susținerea examenului de capacitate dacă perioada în care nu au activat în funcțiile menționate nu este mai mare de 5 ani.

(6) Rezultatele concursului se validează de Colegiul de calificare, urmînd să fie afișate în termen de 24 de ore la loc vizibil în sediul Procuraturii Generale și să fie plasate în internet pe pagina oficială a Procuraturii.

(7) Candidații care nu sînt de acord cu rezultatele concursului pot formula contestații în Consiliul Superior al Procurorilor în termen de 7 zile calendaristice de la anunțarea rezultatelor. Contestația se va soluționa în termen de 15 zile calendaristice. Hotărîrea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată în instanță de contencios administrativ în condițiile legii.

(8) Numărul de locuri pentru candidații enumerați la art.37 alin.(2) nu poate depăși proporția de

20% din numărul total de locuri oferite la concurs într-o perioadă de 3 ani.

(9) Modul de organizare și de desfășurare a concursului pentru ocuparea funcției de procuror este stabilit în regulament, aprobat de Consiliul Superior al Procurorilor.

*[Art.38 modificat prin [Legea nr.146 din 02.07.2010](#), în vigoare 23.07.2010]*

### **Articolul 39.** Înregistrarea la concursul pentru ocuparea funcției de procuror

(1) Pentru a participa la concursul pentru ocuparea funcției de procuror, persoana depune, în termen de 30 de zile de la publicarea anunțului, o cerere scrisă la Consiliul Superior al Procurorilor, care o înregistrează în calitate de participant la concurs.

(2) Pentru a participa la concurs, persoana depune următoarele acte:

- a) curriculum vitae;
- b) copia de pe diploma de studii;
- c) atestatul de absolvire a Institutului Național al Justiției (în cazul candidaților din rândul absolvenților cursurilor de formare inițială a procurorilor);
- d) copia de pe carnetul de muncă (în cazul candidaților care au carnet de muncă);
- e) cazierul judiciar;
- f) certificatul medical de sănătate de o formă stabilită;
- g) declarația cu privire la venituri și la proprietate;
- h) referința de la ultimul loc de lucru sau de studii.

(2<sup>1</sup>) La momentul depunerii setului de acte, solicitantul este informat despre inițierea verificării conform [Legii nr.271-XVI din 18 decembrie 2008](#) privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice și despre obligația de trecere obligatorie a testării la poligraf conform [Legii nr.269-XVI din 12 decembrie 2008](#) privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf). Solicitantul este obligat să semneze declarația de verificare și să prezinte consimțământul în formă scrisă privind trecerea testării la poligraf.

(2<sup>2</sup>) După depunerea setului de acte, Consiliul Superior al Procurorilor solicită de la Centrul Național Anticorupție și/sau Serviciul de Informații și Securitate certificatul de cazier privind integritatea profesională a candidatului la funcția de procuror.

(3) Modul de înregistrare la concursul pentru ocuparea funcției de procuror se stabilește de Consiliul Superior al Procurorilor.

*[Art.39 completat prin [Legea nr.102 din 21.07.2016](#), în vigoare 12.11.2016]*

*[Art.39 completat prin [Legea nr.326 din 23.12.2013](#), în vigoare 01.01.2015]*

*[Art.39 modificat prin [Legea nr.146 din 02.07.2010](#), în vigoare 23.07.2010]*

### **Articolul 40.** Numirea în funcție a procurorilor

(1) Procurorul General este numit în funcție de către Parlament, la propunerea Președintelui Parlamentului, pentru un mandat de 5 ani.

(2) După numirea în funcție, Procurorul General depune în fața Parlamentului următorul jurământ:

“În exercitarea atribuțiilor de Procuror General, jur să respect cu strictețe Constituția, legile Republicii Moldova, să apăr ordinea de drept, drepturile și libertățile omului, interesele generale ale societății”.

(3) Prim-adjunctul și adjuncții Procurorului General sînt numiți în funcție de către Procurorul General, la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor, pentru un mandat de 5 ani.

(4) Procurorii ierarhic inferiori sînt numiți în funcție de Procurorul General, la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor.

(5) Procurorul UTA Găgăuzia este numit în funcție de Procurorul General, la propunerea Adunării Populare a Găgăuziei.

(6) Mandatul de procuror teritorial și cel de procuror specializat sînt de 5 ani. Aflarea în funcțiile menționate în aceeași procuratură nu poate depăși 2 mandate consecutive.

(7) Procurorul General, prim-adjunctul și adjuncții Procurorului General nu pot deține mai mult de 2 mandate consecutive în aceeași funcție.



(8) Plafonul de vîrstă pentru exercitarea funcției de procuror este de 65 de ani.

#### **Articolul 41.** Jurămîntul procurorului

(1) După numire în funcție, procurorul depune următorul jurămînt:

“Jur să respect cu strictețe Constituția, legile Republicii Moldova, să apăr ordinea de drept, drepturile și libertățile omului, interesele generale ale societății, să îndeplinesc conștiincios obligațiile ce îmi revin”.

(2) Refuzul de a depune jurămîntul atrage de drept nulitatea numirii în funcție.

(3) Jurămîntul se depune în ședință solemnă, în fața Consiliului Superior al Procurorilor.

(4) Depunerea jurămîntului se consemnează în proces-verbal, care se semnează de membrii Consiliului Superior al Procurorilor și de persoana care a depus jurămîntul.

(5) Depunerea jurămîntului nu este necesară în cazul transferului sau al promovării procurorului în altă funcție.

#### **Articolul 42.** Atestarea procurorului

(1) Pentru verificarea responsabilității și evaluarea corespunderii criteriilor de competență profesională și de performanță, procurorul este atestat o dată la 5 ani.

(2) Procurorul este atestat:

a) la expirarea perioadei de 5 ani pentru care a fost atestat;

b) la promovarea într-o funcție superioară după aplicarea sancțiunii disciplinare de retrogradare în funcție.

(3) Prima atestare a procurorului se face la 2 ani de la numire în funcție.

(4) Procurorul susține atestarea în fața Colegiului de calificare.

(5) Rezultatele atestării pot fi contestate de procuror în Consiliul Superior al Procurorilor în termen de 3 zile de la comunicare.

(6) Nu sînt supuși atestării: Procurorul General și adjuncții săi, procurorii membri ai Consiliului Superior al Procurorilor, ai Colegiului de calificare și ai Colegiului disciplinar pe perioada exercitării mandatului.

(7) Prin reglementări la nivel instituțional pot fi instituite și alte modalități de evaluare intermediară a rezultatelor activității procurorilor pe parcursul a 5 ani dintre atestările ordinare, rezultatele fiind puse la baza deciziei despre atestare. Prin hotărîrea Consiliului Superior al Procurorilor, procurorii sancționați disciplinar pot fi supuși atestării înainte de termen.

(8) Perioada de atestare include și perioada de suspendare a activității de muncă pentru care se menține salarizarea.

*[Art.42 modificat prin [Legea nr.146 din 02.07.2010](#), în vigoare 23.07.2010]*

#### **Articolul 43.** Formarea profesională continuă a procurorului

(1) Formarea profesională continuă a procurorului constituie garanția independenței și imparțialității lui în exercitarea funcției.

(2) În formarea profesională continuă trebuie să se țină cont de dinamica procesului legislativ. Această formare constă mai ales în aprofundarea cunoașterii legislației interne, a actelor europene și internaționale la care Republica Moldova este parte, a jurisprudenței instanțelor de judecată naționale și internaționale.

(3) Responsabilitatea de formarea profesională continuă a procurorilor revine Institutului Național al Justiției, conducătorilor procuraturilor, în care aceștia își desfășoară activitatea, precum și fiecărui procuror prin pregătire individuală.

(4) Procurorii participă cel puțin o dată în an la programe de formare profesională continuă organizate de Institutul Național al Justiției, precum și la programe organizate de alte instituții de învățămînt superior din țară sau din străinătate, ori la alte forme de perfecționare profesională.

(5) Formarea profesională continuă a procurorilor se realizează ținîndu-se cont de necesitatea specializării lor.

(6) În cadrul fiecărui organ al Procuraturii se organizează periodic activități de formare profesională continuă, constând în seminare, sesiuni, consultări, dezbateri sau mese rotunde, inclusiv cu antrenarea cadrelor didactice de la Institutul Național al Justiției.

(7) În elaborarea programelor și a tematicii pentru formarea continuă a procurorilor trebuie să se țină cont de sugestiile și de necesitățile individuale ale procurorilor și să fie oferite posibilități ca procurorii să-și poată alege domeniul în care doresc să se perfecționeze.

## **Capitolul VI**

### **GRADELE DE CLASIFICARE ȘI GRADELE MILITARE SPECIALE ALE PROCURORILOR**

**Articolul 44.** Gradele de clasificare și gradele militare speciale

(1) Pentru procurori se stabilesc următoarele grade de clasificare:

a) pentru corpul juridic suprem:

consilier juridic de stat de rangul I;

consilier juridic de stat de rangul al II-lea;

consilier juridic de stat de rangul al III-lea;

b) pentru corpul juridic superior:

consilier juridic de rangul I;

consilier juridic de rangul al II-lea;

consilier juridic de rangul al III-lea;

c) pentru corpul juridic inferior:

jurist de rangul I;

jurist de rangul al II-lea;

jurist de rangul al III-lea.

(2) Pentru procurorii din procuraturile militare și din subdiviziunea Procuraturii Generale investită cu atribuții în Forțele Armate se stabilesc următoarele grade militare speciale:

a) pentru corpul juridic superior:

colonel de justiție;

locotenent-colonel de justiție;

maior de justiție;

b) pentru corpul juridic mediu:

căpitan de justiție;

locotenent-major de justiție;

locotenent de justiție.

**Articolul 45.** Condițiile de conferire a gradelor de clasificare și a gradelor militare speciale

(1) Gradele de clasificare și gradele militare speciale se conferă procurorilor consecutiv la expirarea termenului de deținere a gradului precedent, în conformitate cu funcția și cu vechimea în muncă, ținându-se cont de gradul de profesionalism, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenele de deținere a gradelor se calculează luându-se în considerare și perioadele de suspendare a activității de muncă și de detașare pentru care se menține salariul în Procuratură.

**Articolul 46.** Termenele de deținere a gradelor de clasificare și a gradelor militare speciale

(1) Termenele de deținere a gradelor de clasificare și a gradelor militare speciale sînt următoarele:

a) jurist de rangul al III-lea, locotenent de justiție – 2 ani;

b) jurist de rangul al II-lea, locotenent-major de justiție – 3 ani;

c) jurist de rangul I, căpitan de justiție – 3 ani;

d) consilier juridic de rangul al III-lea, maior de justiție – 4 ani;

e) consilier juridic de rangul al II-lea, locotenent-colonel de justiție – 5 ani.

(2) Nu se stabilesc termene de deținere a gradelor de clasificare de consilier juridic de stat de rangurile I, II și III și de consilier juridic de rangul I și nici a gradului militar de colonel de justiție.

**Articolul 47.** Corelația gradelor de clasificare și a gradelor militare speciale cu funcțiile de procuror  
Gradele de clasificare și gradele militare speciale corespund funcțiilor de procuror după cum urmează:

<b>Gradul de clasificare, gradul militar special</b>	<b>Funcția</b>
Consilier juridic de stat de rangul I	Procuror General
Consilier juridic de stat de rangul al II-lea	Adjunct al Procurorului General
Consilier juridic de stat de rangul al III-lea	Șef al Aparatului Procurorului General, procuror al UTA Găgăuzia, procuror al municipiului Chișinău, membru al Colegiului Procuraturii
Consilier juridic de rangul I	Procuror-șef al direcției Procuraturii Generale, procuror pentru misiuni speciale al Procuraturii Generale, procuror-șef al secției Procuraturii Generale și adjunct al lui, procuror-șef al serviciului Procuraturii Generale, procuror teritorial, procuror specializat, adjunct al procurorului UTA Găgăuzia, adjunct al procurorului municipiului Chișinău, adjunct al procurorului Procuraturii anticorupție, adjunct al procurorului procuraturii de nivelul curții de apel
Consilier juridic de rangul al II-lea	Procuror în direcția, procuror în secția și procuror în serviciul Procuraturii Generale, procuror-șef al secției Procuraturii UTA Găgăuzia, procuror-șef al secției Procuraturii municipiului Chișinău, procuror-șef al secției Procuraturii anticorupție și procuror-șef al procuraturii de nivelul curții de apel, adjunct al procurorului teritorial, adjunct al procurorului specializat
Consilier juridic de rangul al III-lea	Procuror în secția și procuror în serviciul Procuraturii UTA Găgăuzia, procuror în secția și procuror în serviciul Procuraturii municipiului Chișinău, procuror în secția și procuror în serviciul Procuraturii anticorupție, procuror în secția și procuror în serviciul procuraturii de nivelul curții de apel
Jurist de rangul I	Procuror în procuratura teritorială și procuror în procuratura specializată
Jurist de rangul al II-lea	Procuror al cărui termen de deținere a gradului precedent a expirat
Jurist de rangul al III-lea	Procuror numit în funcție pentru prima dată
Colonel de justiție	Procuror-șef al subdiviziunii Procuraturii Generale învestită cu atribuții în Forțele Armate și adjunct al lui, procuror al procuraturii militare
Locotenent-colonel de justiție	Procuror în subdiviziunea Procuraturii Generale învestită cu atribuții în Forțele Armate, adjunct al procurorului procuraturii militare
Maior de justiție	Procuror în procuratura militară
Căpitan de justiție, locotenent-major de justiție	Procuror în procuratura militară al cărui termen de deținere a gradului militar special precedent a expirat
Locotenent de justiție	Procuror în procuratura militară numit în funcție pentru prima dată

**Articolul 48.** Conferirea gradelor de clasificare și a gradelor militare speciale

(1) Gradele de jurist de rangul al III-lea și de locotenent de justiție se conferă procurorilor la numirea în funcție.

(2) Conferirea gradelor de clasificare și a gradelor militare speciale este de competența

Procurorului General, cu excepția gradelor de consilier juridic de stat de rangurile I, II și III, care se conferă de Președintele Republicii Moldova.

(3) Gradele de clasificare de consilier juridic de stat de rangurile I, II și III se conferă la numirea procurorului în funcția respectivă, prevăzută la art.47.

*[Art.48 modificat prin [Legea nr.146 din 02.07.2010](#), în vigoare 23.07.2010]*

**Articolul 49.** Corelația gradelor de clasificare și gradelor militare speciale din domeniul justiției cu cele din alte domenii

Persoanelor din rîndul celor enumerate la art.37 alin.(2) care, la momentul numirii în funcția de procuror, dețineau grade de clasificare sau grade militare li se conferă grade de clasificare sau grade militare speciale similare celor deținute anterior, ținîndu-se cont de funcția în care se numesc în Procuratură, de gradul de profesionalism și de vechimea în muncă.

**Articolul 50.** Conferirea gradelor de clasificare și a gradelor militare speciale în caz de transfer

(1) În caz de transfer în procuraturile militare și de transfer în subdiviziunea Procuraturii Generale investită cu atribuții în Forțele Armate, procurorilor care au grade de clasificare li se conferă grade militare speciale, ținîndu-se cont de funcția în care se numesc, de gradul pe care îl dețin și de vechimea în acest grad.

(2) În aceleași condiții se conferă grade de clasificare procurorilor transferați în alte organe ale Procuraturii din procuraturile militare și din subdiviziunea Procuraturii Generale investită cu atribuții în Forțele Armate.

**Articolul 51.** Atribuții suplimentare

(1) În vederea conferirii gradelor de clasificare și a gradelor militare speciale, Procurorul General are dreptul:

a) să acorde înainte de termen, pentru acțiuni pătrunse de spirit de sacrificiu, pentru exercitare exemplară a obligațiilor de serviciu și pentru succese remarcabile în activitatea de consolidare a legalității și de combatere a criminalității, următorul grad de clasificare sau grad militar special ori gradul de clasificare sau gradul militar special de o treaptă mai înaltă decît prevede funcția, însă după cel puțin jumătate din termenul aflării în gradul precedent;

b) să confere, la avansare într-o funcție superioară, grad de clasificare fără a ține cont de succesiune, însă nu mai mult de două grade față de cel deținut;

c) să prezinte Președintelui Republicii Moldova propuneri privind conferirea gradelor de clasificare care țin de competența acestuia.

(2) Conferirea gradelor de clasificare și a gradelor militare speciale prevăzută la alin.(1) lit.a) și b) se face o singură dată în întreaga perioadă de serviciu în organele Procuraturii.

**Articolul 52.** Termenele de păstrare a gradelor de clasificare și a gradelor militare speciale

(1) Gradele de clasificare și gradele militare speciale se conferă lucrătorilor din organele Procuraturii pe viață.

(2) Procurorul poate fi degradat numai prin hotărîre a Colegiului disciplinar, validată de Consiliul Superior al Procurorilor, care poate fi contestată în instanță de judecată, pentru săvîrșirea unor fapte ce compromit titlul de procuror sau a unor infracțiuni premeditate, precum și pentru că i s-a conferit grad de clasificare sau grad militar special prin încălcarea prezentei legi.

## Capitolul VII

### DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PROCURORILOR

**Articolul 53.** Drepturile procurorilor

(1) Procurorul beneficiază de drepturile și libertățile stabilite pentru cetățenii Republicii Moldova de [Constituție](#), de legislație și de acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte, cu restricțiile condiționate de particularitățile serviciului în organele Procuraturii.

(2) În cadrul activității profesionale, procurorul are dreptul:

- a) să examineze cauzele și cazurile ce țin de exercitarea atribuțiilor sale de serviciu și să emită decizii în limitele competenței sale;
  - b) să fie avansat în serviciu corespunzător pregătirii profesionale, calificării și performanțelor personale;
  - c) să fie salarizat conform legislației în vigoare;
  - d) să-și aleagă domeniul de formare continuă în care crede că trebuie să se perfecționeze profesional;
  - e) să se asocieze în organizații profesionale sau în alte organizații care au drept scop reprezentarea și protejarea intereselor profesionale;
  - f) să aibă acces liber la dosarul său profesional și la datele personale din alte acte ținute în cadrul Procuraturii;
  - g) să fie informat despre toate deciziile care îl vizează;
  - h) să i se asigure măsuri speciale de protecție împotriva amenințărilor, violențelor sau oricăror fapte ce creează pericol pentru el, pentru familia sa ori pentru bunurile sale;
  - i) să i se asigure, conform legislației, condiții adecvate de lucru, de natură să-i ocrotească sănătatea și integritatea fizică și psihică;
  - j) să primească despăgubiri în situația în care a suferit un prejudiciu în legătură cu îndeplinirea atribuțiilor de serviciu;
  - k) să beneficieze efectiv de garanțiile sociale acordate de lege.
- [Art.53 modificat prin [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]*

#### **Articolul 54. Obligațiile procurorilor**

Procurorul este obligat:

- a) să îndeplinească obligațiile de serviciu în strictă conformitate cu [Constituția](#) și cu legile Republicii Moldova;
  - b) să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau ar compromite titlul de procuror;
  - c) să depună, în condițiile legii, declarație cu privire la venituri și la proprietate;
  - d) să respecte regimul de incompatibilități și restricții impus procurorilor și funcționarilor publici prin lege;
  - d<sup>1</sup>) să respecte prevederile art.6 alin.(2) din [Legea nr.325 din 23 decembrie 2013](#) privind evaluarea integrității instituționale;
  - e) să execute prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii;
  - f) să întreprindă măsuri în vederea relevării și înregistrării tuturor încălcărilor de lege care i-au devenit cunoscute atât în exercițiul funcției, cât și în timpul în care nu se află în acest exercițiu.
- [Art.54 completat prin [Legea nr.102 din 21.07.2016](#), în vigoare 12.11.2016]*

#### **Articolul 55. Ținuta vestimentară**

- (1) În exercițiul funcției, procurorul este obligat să aibă ținuta vestimentară prevăzută de lege.
- (2) Statul asigură gratuit procurorului uniformă.
- (3) Procurorii din procuraturile militare și din subdiviziunea Procuraturii Generale investită cu atribuții în Forțele Armate poartă uniformă de modelul stabilit pentru militari.
- (4) Descrierea uniformei procurorilor, precum și a însemnelor de distincție, a însemnelor gradelor de clasificare și ale gradelor militare speciale ale procurorilor este prevăzută în regulament, aprobat de Parlament.

### **Capitolul VIII**

#### **GARANTAREA AUTONOMIEI PROCURORULUI**

##### **Articolul 56. Asigurarea autonomiei procurorului**

- (1) Autonomia procurorului este asigurată prin:

- a) determinarea strictă, prin lege, a statutului procurorului, delimitarea atribuțiilor Procuraturii, a atribuțiilor și a competențelor procurorului în cadrul exercitării funcțiilor Procuraturii;
- b) procedura de numire, suspendare și de eliberare din funcție;
- c) declararea inviolabilității lui;
- d) discreția decizională acordată prin lege procurorului în exercițiul funcției;
- e) stabilirea prin lege a interdicțiilor privind imixtiunea unor alte persoane sau autorități în activitatea procurorului;
- f) alocarea de mijloace adecvate pentru funcționarea sistemului organelor Procuraturii, crearea de condiții organizatorice și tehnice favorabile activității acestor organe;
- g) asigurarea materială și socială a procurorului;
- h) alte măsuri prevăzute de lege.

(2) La luarea de decizii, procurorul este autonom, în condițiile legii.

(3) Dispozițiile procurorului ierarhic superior, date în scris și în conformitate cu legea, sînt obligatorii pentru procurorii din subordine. Procurorul poate cere ca dispoziția să-i fie dată în scris. Procurorul este în drept să refuze executarea unei dispoziții care este vădit ilegală sau care vine în contradicție cu conștiința sa juridică și o poate contesta procurorului ierarhic superior procurorului care a emis-o.

(4) În cazul în care deciziile luate de procuror sînt considerate ca ilegale, acestea pot fi anulate motivat de către procurorul ierarhic superior.

(5) Acțiunile și actele procurorului pot fi atacate în instanță de judecată în cazul respingerii plîngerii de către procurorul ierarhic superior.

*[Art.56 modificat prin [Legea nr.146 din 02.07.2010](#), în vigoare 23.07.2010]*

#### **Articolul 57. Inviolabilitatea procurorului**

(1) Inviolabilitatea procurorului asigură garanții de protecție împotriva oricăror intervenții și imixțiuni în activitatea sa.

(2) Pătrunderea în locuința sau în încăperea de serviciu a procurorului, în mijlocul de transport personal sau de serviciu, efectuarea la fața locului a controlului, percheziției sau a ridicării obiectelor, interceptarea convorbirilor telefonice, percheziția corporală, controlul și ridicarea corespondenței, a obiectelor și a documentelor care îi aparțin se admit numai după pornirea urmăririi penale și în condițiile Codului de procedură penală.

(3) Procurorul nu poate fi tras la răspundere disciplinară sau patrimonială pentru opinia sa exprimată în cadrul urmăririi penale și în procesul contribuirii la înfăptuirea justiției și nici pentru decizia luată dacă vinovăția lui nu va fi stabilită prin sentință definitivă de condamnare.

(4) Urmărirea penală împotriva procurorului poate fi pornită numai de Procurorul General.

(5) Urmărirea penală împotriva Procurorului General poate fi pornită doar de un procuror numit de Parlament, la propunerea Președintelui Parlamentului.

(6) În cazul în care este bănuit că a săvîrșit o contravenție sau o infracțiune, procurorul reținut urmează a fi eliberat imediat după identificare, cu excepția comiterii unei infracțiuni flagrante.

#### **Articolul 58. Promovarea în serviciu**

(1) Procurorul poate fi promovat în serviciu în vederea ocupării unei funcții vacante pentru îndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor de serviciu, pentru capacitățile organizatorice și decizionale atestate.

(2) Propunerea de promovare în serviciu a procurorului poate fi făcută de procurorul ierarhic superior, de Procurorul General, de adjuncții săi sau de Consiliul Superior al Procurorilor. Candidaturile pentru numire în funcțiile de prim-adjunct și de adjunct al Procurorului General se înaintează Consiliului Superior al Procurorilor de către Procurorul General.

(3) Regulamentul privind modul de promovare în serviciu a procurorilor se aprobă de Consiliul Superior al Procurorilor.

(4) Promovarea în serviciu a procurorului se face pe principiul liberului consimțămînt, al transparenței, al aprecierii performanțelor profesionale și personale.

(5) Evoluția în cariera de procuror se consemnează în fișa din dosarul profesional, care se întocmește și se păstrează la Consiliul Superior al Procurorilor.

(6) Procurorul cărui i s-a aplicat o sancțiune disciplinară sau care nu a susținut atestarea pentru funcția deținută nu poate fi promovat în serviciu sau ales membru al unui organ colegial din cadrul Procuraturii în termen de un an de la data emiterii deciziei de rigoare.

## **Capitolul IX**

### **MĂSURILE DE ÎNCURAJARE. RĂSPUNDEREA DISCIPLINARĂ ȘI PATRIMONIALĂ A PROCURORILOR**

#### **Articolul 59. Măsurile de încurajare**

(1) Pentru îndeplinirea exemplară a obligațiilor de serviciu, pentru inițiativă, operativitate și pentru alte merite relevante în serviciu, procurorii pot fi încurajați prin:

- a) exprimarea unei mulțumiri;
- b) oferirea unui cadou simbolic;
- c) acordarea unui premiu;
- d) conferirea unui grad de clasificare sau grad militar special mai înalt;
- e) conferirea "Diplomei de Onoare a Procuraturii";
- f) decorarea cu insigna "Lucrător de Onoare al Procuraturii";
- g) acordarea unor alte distincții instituite de Procurorul General.

(2) Măsurile prevăzute la alin.(1) se aplică prin ordin al Procurorului General, la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor.

(3) Pentru merite deosebite în serviciu, procurorii pot fi propuși spre decorare cu distincții de stat. Propunerile de decorare cu distincții de stat le înaintează Consiliul Superior al Procurorilor.

#### **Articolul 60. Răspunderea disciplinară**

(1) Procurorii pot fi trași la răspundere disciplinară pentru abatere de la îndatoririle de serviciu, precum și pentru comportament care prejudiciază interesele de serviciu și discreditează imaginea Procuraturii.

(2) Abaterile disciplinare pentru care procurorii sînt trași la răspundere disciplinară sînt stabilite de lege în mod exhaustiv.

(3) Procurorii din procuraturile militare și din subdiviziunea Procuraturii Generale învestită cu atribuții în Forțele Armate sînt trași la răspundere disciplinară în condițiile prezentei legi.

#### **Articolul 61. Abaterile disciplinare**

Constituie abatere disciplinară:

- a) îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu;
- b) interpretarea sau aplicarea incorectă sau tendențioasă, în mod intenționat sau din neglijență gravă, a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor juridice stabilite în actualul sistem de drept sau în sistemul practicii judiciare;
- c) imixtiunea în activitatea altui procuror sau intervențiile de orice natură pe lângă autorități, instituții sau funcționari pentru o soluționare alta decît în limitele prevederilor legale în vigoare a unor cereri, pretinderea sau acceptarea rezolvării intereselor personale sau ale membrilor familiei sale;
- d) încălcarea intenționată, în exercițiul funcției, a legii, dacă aceasta nu atrage răspundere penală, civilă sau contravențională;
- e) participarea la activități publice cu caracter politic;
- f) încălcarea prevederilor legale referitoare la declarația cu privire la venituri și la proprietate;
- g) refuzul nejustificat de a îndeplini o atribuție de serviciu;
- h) absențele nemotivate de la serviciu, întîrzierea ori plecarea înainte de program;
- i) atitudinea nedemnă, în exercițiul funcției, față de colegi, judecători, avocați, experți, martori sau față de alți participanți la proces;
- j) încălcarea normelor din Codul de etică al procurorului;

- j<sup>1</sup>) încălcarea prevederilor art.54 lit.d<sup>1</sup>);
- k) folosirea statutului de procuror în scopul obținerii de foloase sau de avantaje necuvenite;
- l) expunerea în public a acordului sau a dezacordului cu hotărârea unor alți procurori în scopul imixtiunii în activitatea lor;
- m) încălcarea prevederilor referitoare la incompatibilitățile și interdicțiile care îi privesc pe procurori;
- n) emiterea/adoptarea de către procuror a unui act administrativ sau încheierea unui act juridic cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv.

*[Art.61 completat prin [Legea nr.102 din 21.07.2016](#), în vigoare 12.11.2016]*

*[Art.61 completat prin [Legea nr.181 din 19.12.2011](#), în vigoare 01.03.2012]*

#### **Articolul 62.** Sancțiunile disciplinare

În condițiile legii și în funcție de gravitatea abaterilor, procurorului îi pot fi aplicate, prin hotărâre a Colegiului disciplinar, următoarele sancțiuni disciplinare:

- a) avertismentul;
- b) mustrarea;
- c) mustrarea aspră;
- d) retrogradarea în funcție;
- e) retrogradarea în grad de clasificare sau în grad militar special;
- f) retragerea insignei "Lucrător de Onoare al Procuraturii";
- g) concedierea din organele Procuraturii.

#### **Articolul 63.** Răspunderea patrimonială

(1) Statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile comise de procurori în exercițiul funcției.

(2) Pentru repararea prejudiciului, persoana are dreptul să înainteze acțiune numai împotriva statului, reprezentat de Ministerul Justiției.

(3) Răspunderea statului nu înlătură răspunderea procurorului care și-a exercitat cu rea-credință atribuțiile.

(4) Termenul de prescripție a dreptului la acțiune în cazurile prevăzute de prezentul articol este de 3 ani de la data apariției dreptului, dacă legea nu prevede alte termene.

*[Art.63 modificat prin [Legea nr.222 din 27.09.2013](#), în vigoare 25.10.2013]*

### **Capitolul X**

#### **TRANSFERUL, DELEGAREA, DETAȘAREA, SUSPENDAREA ȘI ELIBERAREA DIN FUNCȚIE A PROCURORULUI**

##### **Articolul 64.** Transferul, delegarea și detașarea

(1) Transferul procurorului pe un termen nelimitat sau pe un termen limitat în locul unui procuror suspendat, transferat sau detașat din funcție se face numai în condițiile prevăzute de prezenta lege și de legislația muncii.

(2) În cazul în care un organ al Procuraturii nu poate funcționa din cauza lipsei temporare a unor procurori, existenței unor funcții vacante, precum și în alte cazuri, Procurorul General, la propunerea conducătorului organului, poate delega procurori de la alte procuraturi, fără acordul lor, pe o durată de pînă la o lună pe parcursul unui an. Cu consimțămîntul scris al procurorului, delegarea poate fi prelungită și peste acest termen. Salariul mediu al procurorului delegat nu poate fi mai mic decît cel primit în funcția anterioară.

(3) Procurorul poate fi detașat din funcție, cu consimțămîntul său, pentru îndeplinirea unei funcții în cadrul Institutului Național al Justiției, pe un termen de pînă la 18 luni, care poate fi prelungit cu cel mult 18 luni. Pentru îndeplinirea atribuțiilor Procuraturii, procurorul poate fi detașat și în alte instituții. În perioada detașării, procurorul i se păstrează statutul. El beneficiază de drepturile prevăzute de lege pentru personalul detașat.



(4) Dacă salariul prevăzut pentru funcția în care procurorul se delegea ori se detașează este inferior celui de care beneficia în funcția anterioară, se va păstra salariul funcției de bază.

(5) Perioada de detașare în alte instituții se include în vechimea în muncă în funcția de procuror.

(6) La expirarea termenului pentru care a fost detașat, procurorului i se acordă funcția de pînă la detașare sau, cu consimțămîntul său, i se acordă o altă funcție de procuror echivalentă.

(7) Deciziile privind transferarea, delegarea și detașarea procurorului se iau de către Procurorul General.

*[Art.64 modificat prin [Legea nr.146 din 02.07.2010](#), în vigoare 23.07.2010]*

#### **Articolul 65. Suspendarea din funcție**

(1) Procurorul poate fi suspendat din funcție prin ordin al Procurorului General, la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor, dacă:

a) în privința lui se pornește urmărire penală, pînă la rămînerea definitivă a hotărîrii în cauza respectivă;

b) este declarat prin hotărîre judecătorească definitivă dispărut fără urmă;

c) participă la campanie electorală în calitate de candidat pentru o autoritate publică sau pentru autoritatea administrației publice locale și este ales în una din ele;

d) i se acordă concediu de maternitate și concediu pentru îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 6 ani.

(2) În cazurile prevăzute la alin.(1) lit.a), c) și d), salariul se plătește procurorului în condițiile legii.

(3) Suspendarea din funcție a procurorului din cauzele enumerate la alin.(1), cu excepția lit.a), nu atrage anularea inviolabilității personale și a garanțiilor materiale și sociale.

(4) În cazul prevăzut la alin.(1) lit.a), dacă nu a fost probată vinovăția procurorului sau dacă a fost pronunțată o sentință de achitare ori de încetare a procesului penal pe motiv de reabilitare, suspendarea din funcție încetează, iar procurorul este restabilit în toate drepturile anterioare.

(5) În cazurile prevăzute la alin.(1) lit.c) și d), la expirarea termenului de suspendare din funcție, procurorului i se acordă funcția pe care a deținut-o pînă la suspendare sau, cu consimțămîntul lui, i se acordă o altă funcție de procuror echivalentă.

(6) Hotărîrea privind suspendarea sa din funcție procurorul o poate ataca în instanță de judecată în condițiile legii.

*[Art.65 modificat prin [Legea nr.146 din 02.07.2010](#), în vigoare 23.07.2010]*

#### **Articolul 66. Eliberarea din funcție**

(1) Procurorul este eliberat din funcție în cazul:

a) demisiei în condițiile art.67 alin.(2);

b) depunerii cererii de eliberare din proprie inițiativă;

c) demisiei în legătură cu atingerea plafonului de vîrstă;

d) expirării termenului de numire în funcție;

e) comiterii sistematice de abateri disciplinare sau comiterii unei abateri disciplinare grave, inclusiv a abaterii disciplinare prevăzute la art.61 lit.j<sup>1</sup>);

f) necorespunderii funcției deținute din cauza calificării insuficiente, fapt constatat prin atestare;

g) pronunțării unei sentințe definitive de condamnare;

h) pierderii cetățeniei Republicii Moldova;

i) refuzului de a fi transferat în alt organ al Procuraturii dacă organul în care a lucrat se lichidează ori se reorganizează;

j) decesului sau declarării decesului procurorului prin hotărîre judecătorească definitivă.

(2) În cazurile prevăzute la alin.(1) lit.c), g), h) și j), hotărîrea privind eliberarea procurorului din funcție se emite de către Procurorul General. În celelalte cazuri prevăzute de lege, procurorul va fi eliberat din funcție de către Procurorul General în baza hotărîrii Consiliului Superior al Procurorilor. Hotărîrile de eliberare din funcție pot fi contestate în instanța de judecată în modul stabilit de lege.

(3) În cazul anulării hotărîrii de eliberare din funcție, procurorul va fi repus în toate drepturile, plătiindu-i-se, conform legii, drepturile bănești de care a fost privat.

(4) Procurorul General poate fi eliberat din funcție înainte de expirarea mandatului de către Parlament, la propunerea Președintelui Parlamentului, în cazurile prevăzute la alin.(1) lit.a), b), g), h).

(5) Prim-adjunctul și adjunctii Procurorului General pot fi eliberați din funcție în temeiurile prevăzute la alin.(1) lit.a), b), c), e), g), h), i).

*[Art.66 completat prin [Legea nr.102 din 21.07.2016](#), în vigoare 12.11.2016]*

*[Art.66 modificat prin [Legea nr.146 din 02.07.2010](#), în vigoare 23.07.2010]*

#### **Articolul 67.** Demisia procurorului

(1) Procurorul are dreptul la demisie în cazul depunerii cererii de demisie.

(2) Se consideră demisie a procurorului plecarea lui onorată din funcție dacă, în exercițiul funcției și în afara relațiilor de serviciu, nu a comis fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau care ar compromite titlul de procuror, precum și nu a încălcat obligația stabilită la art.54 lit.d<sup>1</sup>).

(3) Procurorul care se află în demisie are dreptul la pensie conform [Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat](#) sau la o indemnizație lunară viageră în condițiile prezentei legi.

(4) Dacă procurorul care se află în demisie are în funcția de procuror o vechime: de cel puțin 20 de ani, beneficiază de o indemnizație lunară viageră de 80%; de la 25 la 30 de ani – de 85%; de la 30 la 35 de ani – de 90%; de la 35 la 40 de ani – de 95%; de la 40 de ani și mai mult – de 100% din suma tuturor plăților lunare asigurate ale procurorului în exercițiu în ultima funcție deținută.

(4<sup>1</sup>) Indemnizațiile lunare viagere se stabilesc și se plătesc de organele de asigurări sociale.

(4<sup>2</sup>) Organele de asigurări sociale au dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă stagiul de muncă/cotizare și venitul asigurat, eliberate de organele abilitate.

(5) Procurorul care se află în demisie este în drept să activeze în alte funcții în organele Procuraturii sau în domeniul justiției.

*[Alin.(6) art.67 abrogat prin [Legea nr.56 din 09.06.2011](#), în vigoare 01.07.2011]*

(7) Se consideră că procurorul se află în demisie atât timp cât respectă prevederile art.34 și 35, păstrează cetățenia Republicii Moldova și nu comite fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau care ar compromite titlul de procuror.

(8) În cazul în care Consiliul Superior al Procurorilor constată că procurorul care se află în demisie nu îndeplinește condițiile prevăzute în prezenta lege, propune Procurorului General sistarea demisiei. Procurorul poate ataca hotărârea de sistare a demisiei în instanță de judecată.

(9) În cazul în care procurorul cere eliberarea din funcție prin demisie, Consiliul Superior al Procurorilor poate stabili un termen de cel mult 30 de zile de la care demisia devine efectivă dacă aflarea procurorului în funcție este necesară lichidării restanțelor.

(10) Problemele privind demisia procurorilor sînt examinate de Consiliul Superior al Procurorilor, care propune soluții Procurorului General spre a decide.

*[Art.67 completat prin [Legea nr.102 din 21.07.2016](#), în vigoare 12.11.2016]*

*[Art.67 modificat prin [Legea nr.56 din 09.06.2011](#), în vigoare 01.07.2011]*

## **Capitolul XI**

### **PROTECȚIA DE STAT A PROCURORULUI. ASIGURAREA LUI MATERIALĂ ȘI SOCIALĂ**

#### **Articolul 68.** Protecția de stat a procurorului și a membrilor lui de familie

(1) Procurorul, membrii lui de familie și averea lor se află sub protecția statului. La cererea motivată a procurorului, în care invocă existența unui pericol pentru viața, sănătatea sa ori a familiei sale, pentru integritatea averii sale, organele afacerilor interne sînt obligate să ia măsurile de rigoare în vederea asigurării securității procurorului și a membrilor lui de familie, a integrității bunurilor acestora.

(2) Atentarea la viața și la sănătatea procurorului, distrugerea sau deteriorarea bunurilor, amenințarea cu omor, cu violență sau cu deteriorarea bunurilor, calomnierea ori insultarea lui, precum și atentarea la viața și la sănătatea rudelor lui apropiate (părinți, soț, soție, copii), în legătură cu exercitarea

atribuțiilor de serviciu, atrag răspundere penală.

(3) Procurorul în exercițiul funcției are dreptul să poarte armă și mijloace de autoapărare.

(4) Procurorul are dreptul la compensarea cheltuielilor efectuate în interes de serviciu.

#### **Articolul 69. Salarizarea**

(1) Salarizarea procurorului se efectuează în modul, în condițiile și în cuantumul prevăzute de legislație.

*[Alin.(2),(3) art.69 abrogate prin [Legea nr.83-XVIII din 03.12.2009](#), în vigoare 05.12.2009]*

#### **Articolul 70. Concediul**

(1) Procurorul are dreptul la un concediu anual plătit de 30 de zile lucrătoare.

(2) În cazul în care procurorul are o vechime în muncă în funcția de procuror de pînă la 5 ani, concediul se mărește cu 2 zile lucrătoare, de la 5 la 10 ani – cu 5 zile, de la 10 la 15 ani – cu 10 zile, de peste 15 ani – cu 15 zile lucrătoare.

(3) Procurorului i se acordă concediu prin ordin al Procurorului General, în conformitate cu programul de acordare a concediilor de odihnă anuale procurorilor, aprobat de Consiliul Superior al Procurorilor.

(4) Se interzice neacordarea de concediu anual procurorului.

#### **Articolul 71. Asigurarea cu locuință**

(1) Dacă nu deține spațiu locativ, procurorul are dreptul la locuință de serviciu.

*[Alin.(2) art.71 abrogat prin [Legea nr.90-XVIII din 04.12.2009](#), în vigoare 18.12.2009]*

#### **Articolul 72. Alte garanții sociale**

(1) În exercițiul funcției, procurorii beneficiază de asistență medicală gratuită din contul bugetului de stat.

(2) Procurorii care se află în demisie sau la pensie, dacă nu sînt angajați la altă muncă, beneficiază de asistență medicală în condițiile alin.(1).

(3) Procurorului care demisionează sau care întrunește condițiile pensionării i se plătește o indemnizație unică egală cu produsul înmulțirii salariului său mediu lunar la numărul de ani complet lucrați în funcția de procuror. Totodată, procurorului care a primit indemnizația unică în condițiile specificate în prezentul alineat și fie continuă să activeze, fie este reangajat în funcția de procuror i se va acorda indemnizație unică la încetarea raporturilor de serviciu, în mărimea cuvenită, pentru anii compleți de activitate de după perioada pentru care a fost achitată indemnizația unică anterioară.

(4) Viața, sănătatea și bunurile procurorului sînt supuse asigurării de stat obligatorii de la bugetul de stat.

(5) Suma de asigurare se plătește în caz:

a) de moarte violentă sau deces al procurorului în exercițiul funcției, dacă decesul a survenit ca urmare a unor leziuni corporale sau a altor vătămări violente ale sănătății, succesorilor lui sub forma unei indemnizații unice egale cu produsul înmulțirii salariului mediu anual al decedatului la numărul de ani compleți pe care acesta nu i-a supraviețuit pînă la atingerea limitei de vîrstă, dar nu mai puțin de 15 salarii medii anuale;

b) de mutilare a procurorului sau de o altă vătămare violentă a sănătății, care exclude posibilitatea de a continua activitatea profesională și care a provocat pierderea totală a capacității de muncă, sub forma unei indemnizații unice egale cu suma mijloacelor lui bănești de întreținere pe 10 ani;

c) de mutilare a procurorului sau de o altă vătămare violentă a sănătății în exercițiul funcției, ce exclude posibilitatea de a continua activitatea profesională, sub forma unei compensații lunare egale cu salariul pe care l-a avut în funcția de procuror. (În calculul compensației nu se includ: pensia de invaliditate sau alte tipuri de pensii stabilite pînă sau după pierderea capacității de a continua activitatea profesională, salariul primit de procuror după vătămare, compensațiile de asigurare de stat);

d) de moarte violentă sau deces al procurorului ca urmare a unor leziuni corporale sau a altor

vătămări violente ale sănătății, membrilor lui de familie inapți pentru muncă, aflați în întreținerea lui, sub forma unei indemnizații lunare egale cu diferența dintre partea ce le revenea din salariul celui decedat și pensia stabilită în legătură cu pierderea întreținătorului, fără a se lua în calcul indemnizația unică.

(6) Prejudiciul material cauzat în legătură cu activitatea de serviciu a procurorului prin deteriorarea sau nimicirea bunurilor acestuia, a bunurilor membrilor lui de familie sau ale rudelor apropiate se repară integral de la bugetul de stat.

#### **Articolul 73.** Asigurarea cu pensie

(1) Procurorii, cu excepția procurorilor militari, au dreptul la pensie conform [Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat](#).

(2) Procurorii militari cad sub incidența [Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne](#). Vechimea în muncă a procurorilor transferați în procuraturile militare și în subdiviziunea Procuraturii Generale investită cu atribuții în Forțele Armate se include în vechimea totală în muncă a militarului.

*[Art.73 modificat prin [Legea nr.56 din 09.06.2011](#), în vigoare 01.07.2011]*

#### **Articolul 74.** Legitimația de procuror

(1) La numire în funcție, procurorul primește legitimație de un model aprobat de Consiliul Superior al Procurorilor.

(2) Legitimația de procuror este eliberată de Procurorul General și servește ca document care confirmă identitatea și funcția procurorului.

(3) Procurorilor aflați în demisie sau eliberați din funcția de procuror cărora li s-a stabilit pensie li se eliberează legitimație prin care se confirmă acest statut al lor.

### **TITLUL III ORGANELE CONSULTATIVE ȘI ORGANELE DE AUTOADMINISTRARE DIN CADRUL PROCURATURII**

#### **Capitolul XII COLEGIUL PROCURATURII**

#### **Articolul 75.** Colegiul Procuraturii

Colegiul Procuraturii este un organ consultativ în organizarea activității Procurorului General.

#### **Articolul 76.** Structura Colegiului Procuraturii

(1) Colegiul Procuraturii este compus din 9 procurori.

(2) Din componența Colegiului Procuraturii fac parte: Procurorul General, prim-adjunctul și cei doi adjuncți ai Procurorului General, procurorul UTA Găgăuzia, alți procurori.

(3) Președinte al Colegiului Procuraturii este Procurorul General.

#### **Articolul 77.** Numirea membrilor Colegiului Procuraturii

Componența nominală a Colegiului Procuraturii, propusă de Procurorul General, se confirmă pentru durata mandatului său de către Parlament în decursul unei luni de la numirea Procurorului General.

#### **Articolul 78.** Atribuțiile Colegiului Procuraturii

(1) Colegiul Procuraturii prezintă recomandări și opinii asupra problemelor abordate de Procurorul General ori asupra problemelor generale privind conducerea și organizarea activității Procuraturii, cooperarea juridică internațională, consolidarea supremației legii, combaterea criminalității etc.

(2) În cazul unor probleme importante de consolidare a legalității și de coordonare a activității, de apărare a drepturilor și a libertăților omului și de combatere a criminalității, pot fi organizate ședințe comune ale Colegiului Procuraturii și ale organelor colegiale ale altor autorități publice din țară.

(3) Atribuțiile detaliate și modul de activitate al Colegiului Procuraturii sînt prevăzute în regulamentul lui, aprobat de Procurorul General.

#### **Articolul 79.** Deciziile Colegiului Procuraturii

(1) Ședința Colegiului Procuraturii este deliberativă dacă la ea participă cel puțin 2/3 din membrii lui.

(2) Decizia Colegiului Procuraturii se consideră adoptată dacă pentru ea a votat majoritatea membrilor lui prezenți la ședință.

(3) Deciziile Colegiului Procuraturii se realizează prin acte normative, emise de Procurorul General.

## **Capitolul XIII CONSILIUL SUPERIOR AL PROCURORILOR**

### **Secțiunea 1 Dispoziții generale**

#### **Articolul 80.** Consiliul Superior al Procurorilor

(1) Consiliul Superior al Procurorilor este un organ reprezentativ și de autoadministrare a procurorilor.

(2) Consiliul Superior al Procurorilor este garantul autonomiei, obiectivității și imparțialității procurorilor.

#### **Articolul 81.** Componența Consiliului Superior al Procurorilor

(1) Consiliul Superior al Procurorilor este constituit din 12 membri.

(2) Din Consiliul Superior al Procurorilor fac parte de drept: Procurorul General, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, ministrul justiției.

(3) Șase membri ai Consiliului Superior al Procurorilor sînt aleși de procurorii în funcție prin vot secret, direct și liber exprimat, după cum urmează:

a) doi membri din rîndul procurorilor Procuraturii Generale;

b) patru membri din rîndul procurorilor de la procuraturile teritoriale și de la cele specializate.

(4) Trei membri ai Consiliului Superior al Procurorilor din rîndul profesorilor de drept titulari, selectați în mod deschis și transparent de către Comisia juridică, numiri și imunități a Parlamentului în urma unui concurs public, sînt aleși de către Parlament cu votul majorității deputaților aleși.

*[Art.81 modificat prin [Legea nr.281 din 21.11.2013](#), în vigoare 06.12.2013]*

#### **Articolul 82.** Competența Consiliului Superior al Procurorilor

(1) Referitor la cariera procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor are următoarele competențe:

a) examinează criteriile de corespundere a candidaților la funcția de procuror;

b) solicită informațiile necesare soluționării problemelor ce țin de competența sa;

c) face propuneri Procurorului General de numire, promovare, încurajare, suspendare sau eliberare din funcție a procurorilor;

d) primește jurămîntul procurorilor;

e) organizează concursuri pentru ocuparea funcției de procuror, selectează candidaturi pentru locurile vacante;

f) numește componența nominală a comisiei de alegere a membrilor în Consiliul Superior al Procurorilor, în Colegiul de calificare și în Colegiul disciplinar.

(2) În domeniul instruirii inițiale și continue a procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor are următoarele competențe:

a) propune Procurorului General desemnarea procurorilor în cadrul Consiliului Institutului Național al Justiției;

b) aprobă strategia privind formarea inițială și continuă a procurorilor, prezintă avizul asupra planului de acțiuni pentru implementarea acestei strategii;

- c) examinează contestațiile la hotărârile emise de Colegiul de calificare și de Colegiul disciplinar;
- d) decide validarea hotărârilor Colegiului de calificare și ale Colegiului disciplinar.

(3) În domeniul respectării disciplinei și eticii de procuror, Consiliul Superior al Procurorilor are următoarele competențe:

- a) examinează petițiile cetățenilor în probleme ce țin de etica procurorilor;
- b) coordonează programele de acordare a concediilor de odihnă anuale procurorilor.

(4) Consiliul Superior al Procurorilor aprobă regulamente cu privire la activitatea sa.

*[Art.82 modificat prin [Legea nr.146 din 02.07.2010](#), în vigoare 23.07.2010]*

### **Articolul 83.** Președintele Consiliului Superior al Procurorilor

(1) Președintele Consiliului Superior al Procurorilor este ales prin vot secret, pe un termen de 4 ani, cu votul majorității membrilor lui.

(2) În absența președintelui, funcțiile lui sînt exercitate de un membru al Consiliului Superior al Procurorilor, numit prin hotărîre a acestuia din urmă.

(3) Funcția de președinte al Consiliului Superior al Procurorilor nu poate fi deținută sau exercitată de persoanele specificate la art.81 alin.(2).

### **Articolul 84.** Atribuțiile președintelui Consiliului Superior al Procurorilor

Președintele Consiliului Superior al Procurorilor are următoarele atribuții:

- a) reprezintă Consiliul Superior al Procurorilor în relațiile interne și cele internaționale;
- b) coordonează activitatea Consiliului Superior al Procurorilor;
- c) prezidează ședințele Consiliului Superior al Procurorilor;
- d) propune măsuri de inițiere a procedurilor de revocare a membrilor Consiliului Superior al Procurorilor și de ocupare a locurilor devenite vacante;
- e) desemnează membrii Consiliului Superior al Procurorilor care pot fi consultați pentru elaborarea unor proiecte de acte normative;
- f) semnează actele emise de Consiliul Superior al Procurorilor;
- g) prezintă Consiliului Superior al Procurorilor raport anual de activitate a consiliului, care se dă publicității.

### **Articolul 85.** Sesizarea Consiliului Superior al Procurorilor

Oricare procuror poate sesiza Consiliul Superior al Procurorilor privitor la activitatea sau la conduita necorespunzătoare, la încălcarea obligațiilor profesionale ori la abaterile disciplinare ale unui membru ales al Consiliului, al Colegiului de calificare sau al Colegiului disciplinar, precum și ale oricărui alt procuror.

*[Art.85 în redacția [Legii nr.146 din 02.07.2010](#), în vigoare 23.07.2010]*

## **Secțiunea a 2-a**

### **Statutul de membru al Consiliului Superior al Procurorilor**

#### **Articolul 86.** Durata mandatului

(1) Mandatul de membru al Consiliului Superior al Procurorilor este de 4 ani.

(2) Sub incidența alin.(1) nu cade mandatul de membru de drept al Consiliului Superior al Procurorilor.

#### **Articolul 87.** Drepturile membrilor

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor au dreptul:

- a) să ia cunoștință de materialele prezentate Consiliului Superior al Procurorilor spre examinare;
- b) să participe la examinarea lor;
- c) să facă demersuri, să expună argumente și să prezinte materiale suplimentare;
- d) să propună spre examinare în ședință probleme ce țin de competența Consiliului Superior al Procurorilor;

- e) să participe prin vot la adoptarea de hotărâri și să-și expună, după caz, opinia separată;
- f) să efectueze alte acțiuni în condițiile legii.

#### **Articolul 88. Obligațiile membrilor**

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor sînt obligați:

- a) să-și exercite atribuțiile în conformitate cu legea;
- b) să asigure ocrotirea drepturilor și a libertăților procurorilor, a onoarei și a demnității lor în condițiile legii;
- c) să contribuie la promovarea principiului independenței Procuraturii;
- d) să păstreze secretul deliberărilor și confidențialitatea lucrărilor;
- e) să voteze la adoptarea de hotărâri.

#### **Articolul 89. Încetarea calității de membru**

(1) Calitatea de membru al Consiliului Superior al Procurorilor încetează, după caz:

- a) la depunerea cererii de demisie;
- b) la expirarea mandatului;
- c) la suspendarea sau la eliberarea din funcția de procuror;
- d) la retragere;
- e) în imposibilitatea exercitării atribuțiilor pe o perioadă mai mare de 4 luni;
- f) la deces.

(2) Retragerea calității de membru ales al Consiliului Superior al Procurorilor se propune de președintele lui ori de o treime din membri, în situația în care persoana nu mai îndeplinește condițiile legale pentru a fi membru ales al Consiliului Superior al Procurorilor, în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a atribuțiilor în cadrul acestuia.

#### **Articolul 90. Secretarul Consiliului Superior al Procurorilor**

(1) Funcțiile de secretariat sînt exercitate de secretarul Consiliului Superior al Procurorilor, care este ales de consiliu pentru perioada mandatului. Secretarul este procuror, dar nu este membru al Consiliului Superior al Procurorilor și se detașează în condițiile art.64 alin.(3).

(2) Secretarul Consiliului Superior al Procurorilor asigură:

- a) colaborarea cu procuraturile teritoriale și cu cele specializate, cu Institutul Național al Justiției, cu alte instituții și autorități;
- b) comunicarea hotărîrilor pronunțate de Consiliul Superior al Procurorilor în materie disciplinară;
- c) redactarea și comunicarea ordinii de zi a ședințelor Consiliului Superior al Procurorilor și redactarea proceselor-verbale ale ședințelor;
- d) ținerea în registre speciale a evidenței lucrărilor, precum și arhivarea dosarelor.

*[Art.90 completat prin [Legea nr.146 din 02.07.2010](#), în vigoare 23.07.2010]*

### **Secțiunea a 3-a**

#### **Organizarea activității Consiliului Superior al Procurorilor**

##### **Articolul 91. Ședințele Consiliului Superior al Procurorilor**

(1) Ședințele Consiliului Superior al Procurorilor sînt publice, cu excepția celor în care se decide aplicarea măsurilor disciplinare.

(2) Consiliul Superior al Procurorilor se întrunește ori de cîte ori este nevoie, dar nu mai rar decît o dată în lună.

(3) Hotărîrile se adoptă cu votul majorității membrilor Consiliului Superior al Procurorilor.

(4) Ședința Consiliului Superior al Procurorilor este deliberativă dacă la ea participă cel puțin 2/3 din membrii lui.

##### **Articolul 92. Recuzarea și autorecuzarea**

(1) Membrul Consiliului Superior al Procurorilor nu poate participa la examinarea problemei și

urmează să fie recuzat dacă există circumstanțe care exclud participarea lui la examinare sau care ar trezi îndoieli privind obiectivitatea lui. În cazul în care există astfel de circumstanțe, membrul Consiliului Superior al Procurorilor este obligat să declare autorecuzarea.

(2) Pentru aceleași motive, recuzarea poate fi făcută de persoana a cărei problemă se examinează, precum și de persoana care a prezentat materialele spre examinare.

(3) Recuzarea trebuie să fie argumentată și expusă în cerere scrisă sau verbală.

(4) Membrul recuzat al Consiliului Superior al Procurorilor nu participă la votarea cererii de recuzare.

### **Articolul 93.** Propunerea de numire în funcție

(1) Consiliul Superior al Procurorilor face propuneri Procurorului General referitor la numirea în funcția de procuror, de procuror-șef, de procuror teritorial, de procuror specializat și de procuror adjunct al acestora.

(2) Selectarea candidaților pentru funcția de procuror, de procuror-șef, de procuror teritorial, de procuror specializat și de procuror adjunct al acestora se face pe bază de concurs, conform unei proceduri stabilite prin regulament, aprobat de Consiliul Superior al Procurorilor.

### **Articolul 94.** Propuneri privind cariera procurorilor

(1) Propunerile Consiliului Superior al Procurorilor prezentate Procurorului General pentru decizie în probleme ce țin de numirea, promovarea, încurajarea, suspendarea sau eliberarea din funcție a procurorilor pot fi respinse de ultimul.

(2) În cazul în care Consiliul Superior al Procurorilor propune repetat aceeași candidatură, Procurorul General urmează să se conformeze.

*[Art.94 modificat prin [Legea nr.146 din 02.07.2010](#), în vigoare 23.07.2010]*

### **Articolul 95.** Adoptarea hotărârilor Consiliului Superior al Procurorilor

(1) Hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor se adoptă prin vot direct și, după caz, se argumentează.

(2) În termen de 20 de zile de la adoptare, hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor se redactează și se plasează în internet pe pagina oficială a Procuraturii și pe cea a Consiliului Superior al Procurorilor.

### **Articolul 96.** Contestarea hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor

Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată în instanță de judecată de orice persoană interesată în termen de 10 zile din data comunicării.

### **Articolul 97.** Sigiliul și sediul

(1) Consiliul Superior al Procurorilor aplică sigiliul Procuraturii.

(2) Consiliul Superior al Procurorilor are sediu în municipiul Chișinău.

## **Capitolul XIV COLEGIUL DE CALIFICARE**

### **Secțiunea 1 Dispoziții generale**

#### **Articolul 98.** Colegiul de calificare

(1) Colegiul de calificare se instituie pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor și are drept scop promovarea politicii de stat în domeniul selectării cadrelor în organele Procuraturii, evaluarea nivelului de pregătire și a capacităților profesionale ale procurorilor, corespunderii funcțiilor ocupate, respectării interdicțiilor și a exigențelor față de procuror.

(2) Mandatul Colegiului de calificare este de 4 ani.



**Articolul 99.** Componența Colegiului de calificare

(1) Colegiul de calificare se compune din 11 membri:

- a) trei membri aleși din rândul procurorilor de la Procuratura Generală;
- b) șase membri aleși din rândul procurorilor de la procuraturile teritoriale și de la cele specializate;
- c) doi profesori titulari în drept numiți de Consiliul Superior al Procurorilor.

(2) Președintele Colegiului de calificare este ales prin vot secret din rândul membrilor acestuia la prima lui ședință.

**Articolul 100.** Informația despre activitatea Colegiului de calificare

Colegiul de calificare prezintă anual Consiliului Superior al Procurorilor un raport de activitate, care se plasează în internet pe pagina oficială a Procuraturii și pe cea a Consiliului Superior al Procurorilor.

**Secțiunea a 2-a**  
**Împuternicirile Colegiului de calificare.**  
**Modul lui de a activa**

**Articolul 101.** Împuternicirile Colegiului de calificare

Colegiul de calificare:

- a) organizează examenul de capacitate al candidaților la funcția de procuror, în condițiile legii;
- b) examinează materialele prezentate în ședința colegiului, concluziile și recomandările procurorului ierarhic superior ori ale unei alte persoane împuternicite să prezinte persoana supusă atestării, precum și opinia acesteia;
- c) audiază persoana supusă atestării și, după caz, procurorul ierarhic superior sau persoana împuternicită să o prezinte;
- d) apreciază rezultatele activității procurorului supus atestării, face propuneri de promovare a acestuia în serviciu;
- e) adoptă hotărâri și face recomandări;
- f) propune aplicarea măsurilor de încurajare a prestației profesionale.

**Articolul 102.** Împuternicirile președintelui Colegiului de calificare

(1) Președintele organizează lucrul Colegiului de calificare, conduce activitatea de secretariat, distribuie obligațiile între membrii lui.

(2) În cazul absenței președintelui, funcțiile acestuia, conform hotărârii Colegiului de calificare, le îndeplinește unul din membrii lui.

**Articolul 103.** Modul de activitate

(1) Președintele Colegiului de calificare stabilește timpul și locul ședinței, anunțând procurorul sau candidatul la funcția de procuror al cărui caz urmează a fi examinat.

(2) Colegiul de calificare se întrunește în ședințe ori de câte ori este nevoie.

(3) Ședința Colegiului de calificare este deliberativă dacă la ea participă cel puțin 2/3 din membrii lui.

**Articolul 104.** Recuzarea și autorecuzarea

(1) Membrul Colegiului de calificare nu poate participa la examinarea problemei dacă există circumstanțe care ar trezi îndoieli privind obiectivitatea sa.

(2) Recuzarea sau autorecuzarea trebuie să fie argumentată și expusă în scris înainte de examinarea problemei.

(3) Hotărârea privind recuzarea sau autorecuzarea se adoptă cu votul majorității membrilor Colegiului de calificare prezenți la ședință, în lipsa membrului a cărui recuzare sau autorecuzare se soluționează.

### **Articolul 105.** Adoptarea hotărârilor Colegiului de calificare

(1) Hotărârile Colegiului de calificare se adoptă cu majoritatea de voturi ale membrilor prezenți. Procedura de votare se stabilește cu votul majorității membrilor prezenți ai colegiului.

(2) Hotărârea Colegiului de calificare se emite în scris, se semnează de președintele ședinței și de membrii colegiului care au participat la ședință.

(3) Hotărârea Colegiului de calificare și materialele care motivează propunerea lui se înaintează Consiliului Superior al Procurorilor spre validare.

*[Art.105 modificat prin [Legea nr.146 din 02.07.2010](#), în vigoare 23.07.2010]*

### **Articolul 106.** Contestarea hotărârii Colegiului de calificare

Hotărârea Colegiului de calificare poate fi contestată în Consiliul Superior al Procurorilor în termen de 10 zile din data comunicării.

## **Secțiunea a 3-a**

### **Examenul de capacitate**

#### **Articolul 107.** Depunerea cererii de înscriere la examenul de capacitate

(1) Cererea de înscriere la examenul de capacitate se depune la Consiliul Superior al Procurorilor.

(2) Modul de organizare și de desfășurare a examenului de capacitate se stabilește prin regulament, aprobat de Consiliul Superior al Procurorilor.

#### **Articolul 108.** Examenul de capacitate

(1) Examenul de capacitate constă în verificarea cunoștințelor teoretice și practice prin probe scrise și orale.

(2) Persoana care nu a promovat examenul de capacitate îl poate repeta după 6 luni.

#### **Articolul 109.** Rezultatele examenului de capacitate

(1) După examenul de capacitate, Colegiul de calificare adoptă o hotărâre privind promovarea lui.

(2) Hotărârea Colegiului de calificare privind promovarea examenului de capacitate servește temei pentru participarea persoanei la concursul de ocupare a funcției vacante de procuror.

## **Secțiunea a 4-a**

### **Atestarea procurorilor**

#### **Articolul 110.** Scopul atestării

Atestarea are drept scop evaluarea nivelului profesional, stimularea ascensiunii profesionale, precum și responsabilizarea procurorilor în exercitarea funcției lor.

#### **Articolul 111.** Atestarea

(1) Pentru atestarea procurorului, procurorul în a cărui subordine se află primul sau membrul Consiliului Superior al Procurorilor îndeplinește fișa de atestare, relevând calitățile profesionale și morale, activitatea lui profesională, și o expediază Colegiului de calificare.

(2) Procurorul supus atestării trebuie să ia act de fișa de atestare cu 15 zile înainte de atestare.

(3) Atestarea se efectuează în prezența persoanei supuse atestării.

#### **Articolul 112.** Hotărârea privind atestarea

(1) În funcție de nivelul cunoștințelor profesionale, de rezultatele activității și de capacitățile organizatorice ale procurorului supus atestării, Colegiul de calificare poate recomanda Procurorului General:

a) încurajarea;

b) includerea în rezerva de cadre;

c) conferirea unui grad de clasificare sau grad militar special;

d) repetarea procedurii de atestare în termenele stabilite de Colegiul de calificare, după lichidarea

neajunsurilor constatate în activitatea profesională;

e) retrogradarea;

f) eliberarea din funcție, în cazul necorespunderii funcției deținute din cauza calificării insuficiente, fapt constatat prin atestare.

(2) Rezultatele atestării se aduc la cunoștință procurorului imediat după adoptarea hotărârii Colegiului de calificare. Despre validarea acestei hotărâri de către Consiliul Superior al Procurorilor, procurorul este informat în termen de 3 zile.

## **Capitolul XV COLEGIUL DISCIPLINAR**

### **Secțiunea 1 Dispoziții generale**

**Articolul 113.** Colegiul disciplinar

(1) Colegiul disciplinar se instituie pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor și are drept scop examinarea cazurilor de răspundere disciplinară a procurorilor.

(2) Mandatul Colegiului disciplinar este de 4 ani.

**Articolul 114.** Componența Colegiului disciplinar

(1) Colegiul disciplinar se compune din 9 membri:

a) trei membri aleși de procurorii de la Procuratura Generală din rândul lor;

b) șase membri aleși de procurorii de la procuraturile teritoriale și de la cele specializate din rândul lor.

(2) În componența Colegiului disciplinar nu pot fi aleși membri ai Consiliului Superior al Procurorilor și nici membri ai Colegiului de calificare.

(3) Președintele Colegiului disciplinar este ales prin vot secret din rândul membrilor acestuia la prima lui ședință.

**Articolul 115.** Informația despre activitatea Colegiului disciplinar

Colegiul disciplinar prezintă Consiliului Superior al Procurorilor raport de activitate semestrial și anual, care se plasează în internet pe pagina oficială a Procuraturii și pe cea a Consiliului Superior al Procurorilor.

### **Secțiunea a 2-a Împuternicirile Colegiului disciplinar. Modul lui de a activa**

**Articolul 116.** Împuternicirile Colegiului disciplinar

Colegiul disciplinar:

a) examinează cazurile privind răspunderea disciplinară a procurorilor și aplică, după caz, sancțiuni disciplinare;

b) soluționează cazurile privind stingerea înainte de termen a sancțiunilor disciplinare.

**Articolul 117.** Împuternicirile președintelui Colegiului disciplinar

(1) Președintele Colegiului disciplinar organizează lucrul colegiului, conduce activitatea lui de secretariat, distribuie obligațiile între membrii acestuia.

(2) În cazul absenței președintelui Colegiului disciplinar, atribuțiile lui sînt exercitate de unul dintre membrii colegiului.

**Articolul 118.** Dreptul de a intenta procedură disciplinară

(1) Dreptul de a intenta procedură disciplinară împotriva procurorului îl are orice membru al Consiliului Superior al Procurorilor, procurorii-șefi ai subdiviziunilor Procuraturii Generale, procurorii

teritoriale și procurorii specializați.

(2) Procedura disciplinară în privința membrilor Consiliului Superior al Procurorilor, a membrilor Colegiului de calificare și a membrilor Colegiului disciplinar se întentează la inițiativa a cel puțin 4 membri ai Consiliului Superior al Procurorilor.

#### **Articolul 119.** Termenele de aplicare a sancțiunilor disciplinare

Sanctiunea disciplinară se aplică în cel mult 6 luni de la data constatării abaterii disciplinare, fără a se lua în calcul timpul în care procurorul a fost bolnav ori s-a aflat în concediu, dar nu mai târziu de un an de la data comiterii ei.

#### **Articolul 120.** Intentarea procedurii disciplinare

(1) La intentarea procedurii disciplinare, subdiviziunea securitate internă a Procuraturii Generale verifică în prealabil temeiul tragerii la răspundere a procurorului și îi cere acestuia explicații scrise.

(2) Înainte de a fi trimise spre examinare, materialele privind procedura disciplinară se aduc la cunoștință persoanei căreia i se întentează procedura. Aceasta este în drept să dea explicații, să prezinte probe și să solicite efectuarea unor verificări suplimentare.

#### **Articolul 121.** Revocarea procedurii disciplinare

(1) Procedura disciplinară poate fi revocată de persoana care a intentat-o, înainte ca dosarul să fie examinat în Colegiul disciplinar.

(2) Procurorul în a cărui privință se revocă procedura disciplinară este în drept să ceară examinarea cazului, iar Colegiul disciplinar sau, după caz, Consiliul Superior al Procurorilor este obligat să-l soluționeze în fond.

#### **Articolul 122.** Deliberarea Colegiului disciplinar în exercițiul procedurii disciplinare

Colegiul disciplinar examinează cazurile disciplinare în componența a cel puțin 2/3 din membrii săi.

#### **Articolul 123.** Termenele de examinare a cazului disciplinar

Cazul disciplinar se examinează în termen de o lună de la data remiterii lui Colegiului disciplinar.

#### **Articolul 124.** Participanții la procedura disciplinară

(1) În timpul examinării cazului disciplinar, participarea procurorului tras la răspundere disciplinară este obligatorie. Dacă acesta lipsește nejustificat de la ședință, Colegiul disciplinar este în drept să decidă examinarea cazului în lipsa lui.

(2) Persoana care a intentat procedura disciplinară are dreptul să participe la examinarea cazului disciplinar. Au dreptul să asiste la ședință și alți procurori.

#### **Articolul 125.** Hotărârile privind cazurile disciplinare

(1) Colegiul disciplinar este în drept:

- a) să aplice o sancțiune disciplinară;
- b) să respingă propunerea de aplicare a sancțiunii disciplinare și să dispună încetarea procedurii disciplinare;
- c) să remită materialele privind procedura disciplinară Consiliului Superior al Procurorilor pentru intentarea procedurii de suspendare a împuternicirilor procurorului.

(2) Colegiul disciplinar încheie procedura disciplinară în cazul:

- a) lipsei temeiului de tragere la răspundere disciplinară;
- b) expirării termenelor de tragere la răspundere disciplinară;
- c) inoportunității aplicării sancțiunii disciplinare dacă va considera că se poate limita doar la examinarea în ședință a materialelor de procedură.

#### **Articolul 126.** Adoptarea hotărârilor Colegiului disciplinar

(1) Hotărîrea privind cazul disciplinar se adoptă cu votul majorității membrilor Colegiului disciplinar care participă la examinarea cazului.

(2) Membrul Colegiului disciplinar care a intentat procedura disciplinară nu poate participa la vot.

(3) Hotărîrea Colegiului disciplinar se emite în scris și se semnează de președintele ședinței și de membrii colegiului care au participat la ședință.

(4) Hotărîrea Colegiului disciplinar și materialele care motivează aplicarea sancțiunii disciplinare se înaintează Consiliului Superior al Procurorilor spre validare. Despre validarea acestei hotărîri, procurorul sancționat este informat în termen de 3 zile.

#### **Articolul 127. Contestarea hotărîrii Colegiului disciplinar**

(1) Hotărîrea Colegiului disciplinar poate fi contestată în Consiliul Superior al Procurorilor de către procurorul căruia i s-a aplicat sancțiunea disciplinară, de persoana care a intentat procedura disciplinară sau de orice altă persoană care consideră că prin hotărîrea în cauză este lezată în anumite drepturi.

(2) Hotărîrea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată în contencios administrativ în modul stabilit de lege.

#### **Articolul 128. Stingerea sancțiunii disciplinare**

(1) Dacă timp de un an de la data aplicării sancțiunii disciplinare procurorului nu i se aplică o nouă sancțiune disciplinară, sancțiunea se consideră stinsă.

(2) La propunerea persoanei care a intentat procedura disciplinară, precum și din inițiativa sa, Colegiul disciplinar, la expirarea a cel puțin 6 luni de la data la care a aplicat sancțiunea disciplinară, o poate declara stinsă înainte de termen dacă procurorul sancționat nu a comis o nouă abatere disciplinară, a dat dovadă de un comportament ireproșabil și de atitudine conștiincioasă față de îndeplinirea obligațiilor sale.

(3) În perioada de acțiune a sancțiunii disciplinare, persoana sancționată nu beneficiază de nici o măsură de încurajare.

### **Capitolul XVI**

#### **ALEGEREA MEMBRILOR CONSILIULUI SUPERIOR AL PROCURORILOR, AI COLEGIULUI DE CALIFICARE ȘI AI COLEGIULUI DISCIPLINAR**

##### **Articolul 129. Modul de alegere**

(1) Alegerea membrilor Consiliului Superior al Procurorilor, ai Colegiului de calificare și ai Colegiului disciplinar are loc la adunarea generală a procurorilor. Acestora nu le va fi îngădit dreptul la alegeri.

(2) Consiliul Superior al Procurorilor formează o comisie de alegeri, compusă din 6 persoane, care va examina și va valida rezultatele votării. Membrii comisiei vor alege președintele ei.

(3) Se consideră aleși membri ai Consiliului Superior al Procurorilor, ai Colegiului de calificare și ai Colegiului disciplinar procurorii care au acumulat cel mai mare număr de voturi.

(4) Dacă mai mulți candidați au acumulat un număr egal de voturi, se vor organiza alegeri repetate numai pentru candidații cu același număr de voturi.

(5) Consiliul Superior al Procurorilor va elabora și va aproba regulamentul cu privire la alegeri.

##### **Articolul 130. Completarea locurilor vacante**

În caz de încetare a mandatului de membru al Consiliului Superior al Procurorilor, alegerea sau numirea unui nou membru se efectuează în termen de 30 de zile de la data vacanței, conform unei proceduri, stabilită prin lege.

**Articolul 131. Asigurarea activității Consiliului Superior al Procurorilor, a Colegiului de calificare și a Colegiului disciplinar**

Activitatea Consiliului Superior al Procurorilor, a Colegiului de calificare și a Colegiului disciplinar este asigurată de subdiviziunea personal și subdiviziunea securitate internă ale Procuraturii Generale.

### **Articolul 132. Lucrările de secretariat**

(1) Ordinea de zi a ședințelor Consiliului Superior al Procurorilor, ale Colegiului de calificare și ale Colegiului disciplinar se plasează în internet pe pagina oficială a Procuraturii și pe cea a Consiliului Superior al Procurorilor cu 6 zile înainte de ziua ședinței. Hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor, ale Colegiului de calificare și ale Colegiului disciplinar se plasează în internet pe pagina oficială a Procuraturii și pe cea a Consiliului Superior al Procurorilor.

(2) Lucrările ședințelor Consiliului Superior al Procurorilor, ale Colegiului de calificare și ale Colegiului disciplinar se consemnează în procese-verbale.

(3) Procesul-verbal se încheie în decursul a 6 zile, se semnează de președintele ședinței și se contrasemnează de secretarul ei.

## **TITLUL IV PERSONALUL AUXILIAR ȘI PERSONALUL TEHNIC. BUGETUL PROCURATURII**

### **Capitolul XVII PERSONALUL AUXILIAR ȘI PERSONALUL TEHNIC**

#### **Articolul 133. Personalul auxiliar**

(1) În organele Procuraturii funcționează personal auxiliar juridic, economic și administrativ. Personalul auxiliar poate avea calitatea de funcționar public în condițiile [Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008](#) cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

(2) Personalul auxiliar al organelor Procuraturii este format din: consultanți ai procurorului, specialiști principali, specialiști coordonatori și specialiști.

(3) Personalul auxiliar al organelor Procuraturii este obligat, prin întreaga sa activitate, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, egalitatea lor în fața legii, să respecte normele deontologice și să participe la formare profesională continuă.

(4) Organizarea și funcționarea compartimentelor auxiliare ale organelor Procuraturii, atribuțiile personalului din aceste compartimente se stabilesc prin regulament, aprobat de Procurorul General.

#### **Articolul 134. Condițiile de numire în funcție**

Pot fi numite în funcțiile indicate la art.133 alin.(2) persoanele care îndeplinesc următoarele condiții:

a) au cetățenia Republicii Moldova, sînt domiciliat pe teritoriul ei, dispun de capacitate deplină de exercițiu;

b) nu au antecedente penale și se bucură de o bună reputație;

c) cunosc limba de stat;

d) sînt apte din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției;

e) au studii superioare de specialitate ori studii medii speciale;

f) posedă cunoștințe de operare pe calculator sau de dactilografie.

#### **Articolul 135. Numirea în funcție**

(1) Numirea în funcție a personalului auxiliar se face pe bază de concurs, organizat la nivelul organelor Procuraturii.

(2) Modul de organizare și de desfășurare a concursului se stabilește prin regulament, aprobat de Procurorul General.

(3) Persoanele care au susținut cu succes concursul sînt numite în funcție de Procurorul General, la propunerea conducătorului organului Procuraturii.

#### **Articolul 136. Drepturile și obligațiile personalului auxiliar**

(1) Stabilirea drepturilor și obligațiilor personalului auxiliar se face în funcție de locul și de rolul acestuia în desfășurarea activității Procuraturii, de responsabilitatea și de complexitatea funcției, de incompatibilitățile și de interdicțiile prevăzute de lege pentru persoanele încadrate în instituții publice.

(2) Personalul auxiliar are dreptul:

- a) la o salarizare adecvată, stabilită în raport cu nivelul organului Procuraturii, cu funcția deținută, cu vechimea în muncă și în specialitate, cu alte criterii prevăzute de lege;
- b) la formare profesională continuă, conformă unui regulament, aprobat de Procurorul General;
- c) la asociere ori aderare la organizații sindicale, precum și la organizații profesionale, locale, naționale sau internaționale, în scopul apărării intereselor profesionale, sociale și economice;
- d) la avansare corespunzător pregătirii profesionale și calităților individuale;
- e) la concediu anual de odihnă plătit, la concediu medical, la concediu neplătit, la concediu de studii sau la concedii în alte cazuri, precum și la alte beneficii, potrivit legislației în vigoare.

(3) Personalul auxiliar trebuie să-și îndeplinească obligațiile de serviciu cu profesionalism, imparțialitate și în conformitate cu legea, să se abțină de la orice faptă care ar prejudicia persoanele fizice sau juridice ori ar discredita imaginea Procuraturii.

#### **Articolul 137. Personalul tehnic**

(1) Personalul tehnic nu are statut de funcționar public. Raporturile lui de muncă sînt reglementate de legislația muncii.

(2) Conducătorii organelor Procuraturii organizează activitatea personalului tehnic, îl angajează, îl promovează, îl transferă și îl eliberează din funcție, îi aplică măsuri de încurajare și sancțiuni disciplinare în condițiile legii.

### **Capitolul XVIII**

#### **BUGETUL PROCURATURII. ASIGURAREA EI ORGANIZATORICĂ ȘI TEHNICO-MATERIALĂ**

#### **Articolul 138. Bugetul Procuraturii**

(1) Activitatea Procuraturii este finanțată de la bugetul de stat.

(2) Bugetul Procuraturii se aprobă de Parlament, la aprobarea bugetului de stat pentru anul respectiv, în conformitate cu legislația privind procesul bugetar.

#### **Articolul 139. Asigurarea tehnico-materială a organelor Procuraturii**

(1) Autoritățile administrației publice centrale și locale sînt obligate să asigure organele Procuraturii cu încăperi de serviciu.

(2) Asigurarea organelor Procuraturii cu tehnică criminalistică, cu mijloace de telecomunicație și computere, cu mijloace de transport auto de serviciu se efectuează de către Procuratura Generală din mijloace de la bugetul de stat.

*[Art. 139 modificat prin [Legea nr.222 din 27.09.2013](#), în vigoare 25.10.2013]*

**Articolul 140.** Asigurarea activităților economico-financiare, administrative, de secretariat și de arhivă

Activitățile economico-financiare, administrative, de secretariat și de arhivă sînt asigurate de subdiviziunile respective ale Procuraturii Generale ale căror atribuții se stabilesc prin regulament, aprobat de Procurorul General.

#### **Articolul 141. Informația statistică**

Procuratura Generală, prin subdiviziunile sale specializate, asigură:

- a) culegerea, prelucrarea, sistematizarea, analizarea, difuzarea și publicarea informației statistice privind starea criminalității și activitatea organelor Procuraturii;
- b) coordonarea activității statistice a tuturor organelor Procuraturii în conformitate cu standardele statistice în vigoare;
- c) organizarea gestiunii statistice, constituirea pronosticurilor, efectuarea estimărilor curente și de perspectivă, elaborarea de propuneri;
- d) elaborarea metodologiei statistice.

#### **Articolul 142. Relațiile internaționale**

Procuratura poate să întrețină relații internaționale directe, să încheie contracte și acorduri cu instituții similare străine, în limitele stabilite de lege.

#### **Articolul 143. Sigiliul**

Organele Procuraturii au sigiliu cu imaginea Stemei de Stat și cu denumirea lor.

#### **Articolul 144. Paza**

(1) Paza sediilor și a altor bunuri ale organelor Procuraturii, securitatea lucrătorilor acestora, ordinea publică în sediul procuraturii, controlul persoanelor la intrare și la ieșire din sediul procuraturii, inclusiv controlul personal, sînt asigurate gratuit de o subunitate de poliție, stabilită de Ministerul Afacerilor Interne.

(2) Efectivul subunității de poliție se stabilește de Guvern, la propunerea Procurorului General coordonată cu ministrul afacerilor interne.

(3) Paza de stat a sediului Procuraturii Generale, a subdiviziunilor ei și, după caz, a Procurorului General este asigurată în condițiile legii.

### **TITLUL V**

#### **DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII**

#### **Articolul 145. Intrarea în vigoare**

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării, cu excepția art.38 alin.(4), care va intra în vigoare după prima promoție a Institutului Național al Justiției.

(2) Persoanele care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, dețin funcția de procuror nu cad sub incidența prevederilor art.40 referitoare la numirea în funcție a procurorilor.

(3) În termen de 4 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, se vor constitui organe de autoadministrare a procurorilor. Modalitatea desfășurării alegerilor inițiale în organele de autoadministrare a procurorilor va fi stabilită de o comisie de alegeri, numită de Colegiul Procuraturii.

#### **Articolul 146. Sursa de finanțare a indemnizațiilor lunare viagere**

Cheltuielile pentru achitarea indemnizațiilor lunare viagere sînt suportate după cum urmează: 50% din mărimea stabilită – de la bugetul asigurărilor sociale de stat și 50% – de la bugetul de stat.

*[Art.146 în redacția [Legii nr.56 din 09.06.2011](#), în vigoare 01.07.2011]*

*[Art.146 în redacția [Legii nr.139-XVIII din 29.12.2009](#), în vigoare 01.01.2010]*

#### **Articolul 147. Aducerea legislației în conformitate cu prezenta lege**

Guvernul, în termen de 3 luni:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în conformitate cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

#### **Articolul 148. Acte care se abrogă**

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

[Legea nr.118-XV din 14 martie 2003](#) cu privire la Procuratură;

[Legea nr.920-XIII din 11 iulie 1996](#) privind gradele de clasificare și gradele militare ale lucrătorilor din Procuratura Republicii Moldova;

[Legea nr.921-XIII din 11 iulie 1996](#) privind stimularea procurorilor și anchetatorilor din Procuratură și răspunderea lor disciplinară.



**Chişinău, 25 decembrie 2008.**

**Nr.294-XVI.**